

Handläggare
Thérèse Salomon
Telefon: 08-508 08 079

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2021 för Kungsholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Verksamhetsplan med budget för år 2021, inklusive bilagor, fastställs och överlämnas till kommunstyrelsen
2. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om medel för trygghetsskapande åtgärder om 0,8 mnkr i enlighet med vad som redovisas i bilaga.
3. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om klimatinvesteringsmedel om 0,2 mnkr i enlighet med vad som redovisas i ärendet och i bilaga.
4. Nämnden begär hos kommunstyrelsen budgetjustering om 4,8 mnkr för tryggt mottagande i hemmet i enlighet med vad som redovisas i ärendet och i bilaga.
5. Nämnden godkänner omslutningsförändringar om 277,6 mnkr enligt vad som redovisas i bilaga och anmäler detta till kommunstyrelsen.
6. Nämnden fastställer internpriser enligt vad som redovisas i bilaga.
7. Nämnden fastställer resultatenheter i enlighet med vad som redovisas i bilaga.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

08-508 08 079
08-508 08 000

start.stockholm

8. Omedelbar justering.

Innehållsförteckning

Inledning.....	5
Konsekvenser av covid-19-pandemin.....	9
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	12
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	13
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	15
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	22
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	26
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	34
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	40
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.....	41
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	42
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	44
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	45
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	48
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	52
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	53
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	54
Redovisning av ekonomi.....	60
Nämndens ekonomiska förutsättningar.....	60
Investeringar.....	67
Resultatenheter.....	69
Budgetjusteringar.....	69
Omslutningsförändringar.....	70
Särskilda redovisningar.....	71
Agenda 2030.....	71

Systematiskt kvalitetsarbete..... 71

Bilagor

Bilaga 1: System för intern kontroll Kungsholmens stadsdelsnämnd

Bilaga 2: Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan för 2021

Bilaga 3: Kompetensförsörjningsplan 2021-2023

Bilaga 4: Nämndens internpriser 2021

Bilaga 5: Resultatenheter 2021

Bilaga 6: Bilaga Ansökan av klimatinvesteringsmedel 2021 källsortering

Bilaga 7: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder, odling St Göransparken

Bilaga 8: Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder, park vid Love Almqvist väg

Inledning

Styrning och uppföljning

Budgeten är det övergripande och överordnande styrdokumentet för stadens nämnder. Verksamhetsplanen för Kungsholmens stadsdelsnämnd anger inriktningen för förvaltningens verksamhet under 2021 utifrån de tre inriktningsmålen:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk stad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Verksamheten styrs, planeras och följs upp i stadens system för integrerad styrning och ledning, ILS. Inom varje inriktningsmål har fullmäktige formulerat mål för verksamhetsområden. Nämnden utarbetar mål som stödjer och konkretiserar dessa mål. Fokus är resultat för målgrupperna. Underlag till måloppfyllelse bygger på nämndens egna indikatorer, kommunfullmäktiges indikatorer, brukarundersökningar och övriga uppföljningar, samt resultatet av de aktiviteter som genomförts.

Samtliga enheter konkretiserar nämndens mål genom egna mål i enhetens verksamhetsplan. Det ska inom alla enheter finnas metoder och systematik för att löpande kunna följa upp mål, förväntat resultat och arbetsätt. Samtliga verksamheter ska leva upp till de mänskliga rättigheterna, vara fria från diskriminering, jämställda, tillgänglig för alla, leva upp till barnets rättigheter, samt stärka invånarnas inflytande och delaktighet.

Kungsholmens stadsdelsområde

Kungsholmen är en unik stadsmiljö som kombinerar storstadens möjligheter med närhet till grönområden och till Mälarens stränder. Stadsdelsområdet består av stadsdelarna Kungsholmen, Stadshagen, Kristineberg, Fredhäll, Marieberg, Lilla Essingen och Stora Essingen.

Befolkningsprognos 2020 och 2024

Förra årets prognostiserade befolkningsökning har avtagit. Fram till 2020 beräknas invånarna öka med 135 personer. Antalet barn i åldern 0-5 år fortsätter att minska. Antalet 6-19-åringar kommer fortsatt att öka och så även antalet personer över 65 år. Den största ökningen sker i åldersgruppen 80-89 år med 785 personer. Det minskande barnantalet och det på sikt ökade antalet äldre kräver en medveten lokalstrategi och planering på kort och lång sikt.

År	0 år	1-5	6-15	16-19	20-34	35-64	65-79	80-89	90-	Totalt
2020	978	3499	5152	1833	19629	28256	9258	2168	636	71409
2024	950	3119	5145	2044	18841	28274	9594	2953	624	71544

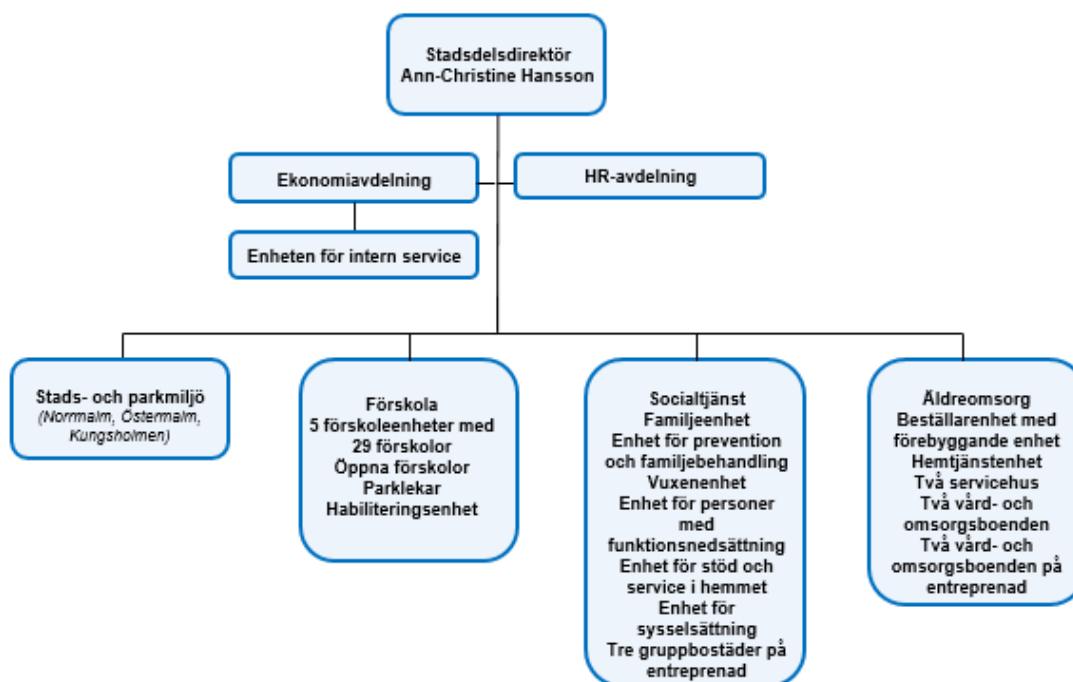
Nämndens ansvar

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, kultur och fritid för barn och unga, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsåtgärder samt mottagande och integration av nyanlända. Stadsdelsnämnden ansvarar för lokalt demokratiarbete, konsumentvägledning och serveringstillstånd.

Stadsdelsnämnden ansvarar också för lokalt trygghetsarbete, stadsmiljöarbete och näringslivsarbete. Vid allvarliga händelser och kriser ansvarar stadsdelsnämnden för omhändertagande och stöd till drabbade och allmänhet.

De förtroendevalda i stadsdelsnämnden är utsedda av kommunfullmäktige och mandatfördelningen speglar kommunfullmäktiges sammansättning. Stadsdelsnämnden har två råd; pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor, vilka är en viktig länk mellan medborgare, förvaltningen och förtroendevalda.

Stadsdelsförvaltningens organisation

Stadsdelsdirektören har det övergripande ansvaret för all verksamhet. Avdelningschefer och kommunikationsstrateg utgör förvaltningsledningen med ansvar för strategisk planering, styrning och uppföljning av verksamheten.

Verksamheterna är indelade i förskole-, socialtjänst- och äldreomsorgsavdelningarna. Inom förvaltningen finns även parkmiljöavdelningen och stadsdelsdirektörens stab. Övriga stödfunktioner är HR, ekonomi och förvaltningens administrativa enhet med bl. a IT och registratur.

Samverkan och dialog

Förvaltningen samverkar både internt inom staden och extern med näringsliv, akademi och civilsamhället för att skapa effektiva verksamheter. Verksamhetsförbättringar kan handla om förbättrade arbetsformer, smartare tekniska lösningar, systematiska jämförelser, kunskapsutbyte och för att få ett bredare perspektiv för analys.

Samverkan för en effektiv verksamhet

Nämnden strävar efter att ha effektiva verksamheter och samverkar med andra stadsdelsnämnder kring gemensamma verksamheter. Inom stadsdelsområdet finns Enheten för ensamkommande barn i samverkan med Norrmalm- och Östermalms stadsdelsförvaltningar, samt Tryggt mottagande i hemmet i samverkan med Norrmalms stadsdelsförvaltning. Övriga innerstadsgemensamma enheter är samhällsvägledning för nyanlända, försörjningsstöd, budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning. Förvaltningarna driver även en gemensam ungdomsmottagning.

Samverkan för ökad självförsörjning

För att öka andelen invånare i stadsdelsområdet som är självförsörjande samverkar förvaltningen med ett antal olika parter. Samverkan sker med flertalet externa aktörer som Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen-rehab, Jobbtorg Resurs och Region Stockholm.

Samverkan för ett bättre företagsklimat

Förvaltningen håller regelbundna samverkansmöten och informationsmöten med företagare- och fastighetsägarföreningar vilket är viktigt både avseende trygghet och stadsmiljö. Förvaltningen samverkar med akademien och tar emot en hög andel studenter vilket är viktigt för att fler studenter ska stanna i regionen och för framtida kompetensförsörjning.

Samverkan för en trygg och säker stad

Stockholm ska upplevas som en trygg och säker stad. Samverkan sker på strategisk och på operativ nivå. Information och behov lyfts löpande från operativt forum till strategiska och styrande forum. I det operativa forumet deltar representanter från Trafikkontoret, Polisen, SISAB samt nyckelfunktioner från stadsdelsförvaltningen som lokalintendent, parkingenjör och preventionssamordnare. I förvaltningens trygghetsråd finns representanter från bland annat Räddningstjänst, Svenska kyrkan, MTR och Stadsmissionen.

Samverkan med Polisen är mycket god och samverkansöverenskommelsen revideras under året. Representanter från äldreomsorgen har regelbundna möten med Polisen med fokus på brott mot äldre. För att i tidigt skede fånga upp barn och unga i riskzon för en ogynnsam utveckling samverkar förvaltningen (förskola, socialtjänst och fritidsverksamhet) med skola och polis. Även ett nytt operativt forum för samverkan kring tidiga och förebyggande insatser tillsammans med förskolan, familjecentralen och föräldramottagningen införs.

Stadsdelsnämnden samverkar lokalt kring enskilda platser. Under året fortsätter samverkan kring Hornsbergsområdet tillsammans med trafikkontoret, Polisen, inklusive Sjöpolisen, boende och andra aktörer i området.

I samverkan med Norrmalms, Östermalms och Södermalms stadsdelsförvaltningar drivs Relationsvårdscenter innerstaden (RVCI) som är förvaltningens öppenvårdsenhet för våldsutsatta och våldsutövare. Staden centralt och dess nätverk är ett stöd i säkerhetsarbetet både för informationssäkerhetsarbetet och för krisberedskap. Förvaltningen samverkar med Svenska kyrkan och Röda Korset när det gäller krisstöd.

Arbetet för att motverka våldsbejakande extremism fortsätter i samråd med staden centralt.

Förvaltningen bedriver ett systematiskt säkerhetsarbete. Fokus under året är att ta tillvara

erfarenheterna av krishantering och pandemin. Förvaltningen deltar i det stadsgemensamma arbetet med civilt försvar.

Samverkan för en hållbar stadsutveckling

Parkmiljöavdelningen norra innerstaden är gemensam för Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms stadsdelsnämnder och organiserad inom Norrmalms stadsdelsförvaltning. Avdelningen ansvarar för bland annat skötsel, underhåll och investeringar i parker, parkvägar, grönområden, lekplatser och plaskdammar. Stadsdelsnämnden är remissinstans i stadsmiljöfrågor och parkmiljöavdelningen deltar i stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med stadsutvecklingen.

I samverkan med berörda förvaltningar utvecklas dialogen med medborgare och företrädare för olika organisationer och grupper när det gäller utveckling av parker, naturområden och övrig stadsmiljöverksamhet. Parkmiljöavdelningen är en länk från invånare och företagare till stadens fackförvaltningar och förtroendevalda i samhällsplaneringsfrågor. I syfte att stärka samverkan med trafikkontoret träffar förvaltningen regelbundet trafikkontoret för att stämma av vad som är på gång inom stadsdelsområdena och för att samordna insatser. I takt med att stadsutvecklingsområdena byggs ut är det viktigt med erfarenhetsutbyte kring vad som fungerat bra ur ett driftperspektiv i tidigare etapper. För att säkerställa detta krävs en starkt samverkan med exploateringskontoret.

Sammanfattning av nämndens planerade verksamhet för 2021

Kommunfullmäktige har beslutat om en driftbudget för stadsdelsnämnden för 2021 om 1 246,0 mnkr och en investeringsbudget om 14,9 mnkr. Nämndens verksamheter anpassas kontinuerligt efter behov och efterfrågan. Genom ett närvarande och handlingskraftigt ledarskap präglat av tillit skapas ett tillåtande arbetsklimat där medarbetare vågar prova nya arbetssätt och idéer för att utveckla verksamheterna. Arbetsmiljön ska vara god och alla medarbetare ska behandlas likvärdigt i fråga om arbetsförhållanden, anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter.

Kungsholmsbor ska ges förutsättningar att försörja sig själva och vägen till arbete ska vara kort. I pandemins spår kan det uppkomma nya behov som är viktiga för förvaltningen att följa, till exempel nya grupper med försörjningsstöd. Feriejobb för ungdomar ska vara meningsfulla och ska erbjuda ett första steg in på arbetsmarknaden.

Tryggheten är en viktig jämställdhetsfråga. Stöd och skydd för den som utsätts för våld i nära relation eller hedersförtryck ska stärkas. Arbetet med trygghetsfrämjande åtgärder inom stadsdelsområdet fortsätter i samverkan med bland annat företagare, polis och civilsamhället. Under året ska intresset för stadsodling vid Kristinebergshöjden utredas som ett led i att aktivera, befolka och skapa ökad trivsel och trygghet på otrygga platser.

Nämndens förskolor fortsätter med det kvalitetshöjande arbetet för en likvärdig förskola med hög kvalitet. Bland annat ska ett fördjupningsnätverk om lek organiseras tillsammans med Södertörns högskola och Stockholms universitet. Socialtjänsten fortsätter utvecklas med fokus på förebyggande arbete och stärkt stöd. Olika former av samverkan har beskrivits och inom LSS ska biståndshandläggarens bemötande i samband med ansökan om LSS följas upp. Inom äldreomsorgen ligger fokus på det hälsofrämjande arbetet som att förebygga ensamhet, social isolering och psykisk ohälsa. Servicehusen ska fortsätta värnas och måltidssituationen ska

utvecklas.

Dialogen med företagare är viktig och tidigt i stadsutvecklingen beaktas nämndens behov av förskoleplatser, bostäder med särskild service, vård- och omsorgsboenden, seniorbostäder samt parker och grönområden.

Nämndens verksamheter erbjuder hälsofrämjande och kulturella aktiviteter. Under året ska förvaltningen utreda förutsättningar för en kulturlokal som kan hyras av det lokala föreningslivet. Verksamheterna är miljö- och klimatsmarta, energieffektiva och har en resurseffektiv avfallshantering. Under 2021 ska samtliga verksamheter som hanterar mat och måltider höja sina kunskaper kring tema mat utifrån stadens Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat.

Parker och grönområden fortsätter att utvecklas med ökat fokus på ekologisk kompensation och biologisk mångfald. Bland annat ska strandlinjen mot Kungsholmen och Essingeöarna ses över så att både rekreation och biologisk mångfald främjas och klimatanpassningsarbetet i Rålambshovsparken ska avslutas.

Förvaltningens arbete med att se över de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 i förhållande till ordinarie processer fortsätter under 2021. Styrkor, utvecklingsområden och synergieffekter ska identifieras.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Rådande pandemi har medfört stora konsekvenser för samhället i stort och för nämndens verksamheter. Gemensamt för förvaltningens verksamheter är det ihärdiga arbetet med att arbeta för att begränsa smittspridning, arbeta för uthållighet, ha beredskap för en eskalerande situation, anpassa verksamheterna till utvecklingen och kommunicera utveckling och åtgärder internt och externt.

Chefer och medarbetare har visat stort mått på engagemang, idériakedom, handlingskraft och mod. Med sjukfrånvaron har samtidigt varit hög och det höga tempot har tagit på krafterna.

Nedan följer några gemensamma punkter som hanteringen av pandemin inneburit för chefer och medarbetare samt den gemensamma inriktningen inför verksamhetsåret 2021 för att fortsatt bedriva samhällsviktig service med hög kvalitet.

- Hög sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron var som högst under april månad, i juli på jämförbara nivåer med 2019 och november förväntas frånvaron åter stiga till aprils nivåer.
- Samtliga verksamheter har ställt om för att minska risken för smittspridning. Riskanalyser i verksamheten och riskbedömningar avseende arbetsmiljö och medarbetare har genomförts kontinuerligt. Ökat behov av egenkontroller.
- Vissa aktiviteter, uppföljning och kvalitetsutvecklingsarbete har skjutits på framtiden, som till exempel arbetet med innovationer, Agenda 2030 och systematisk avtalsuppföljning.
- Planerat arbete med fortbildningar, utbildningar och kompetensutveckling har skjutits på framtiden eller kommer genomföras digitalt.
- Påverkan på organisatorisk och social arbetsmiljö: mer hemarbete, andra typer av

mötesformer, ökad digital användning och kunskap. Initialt intern oro bland medarbetare för smittspridning. Hög andel vikarier och introduktionsutbildningar.

- Ökat informations- och kommunikationsbehov, behov av samsyn och delaktighet. Både internt och gentemot målgrupperna.
- Ökat tryck på närvarande ledarskap i syfte att lugna, fånga upp farhågor, leda och stödja medarbetarna.
- Ökat behov av samverkan, nya behov och idéer framkommer som behov av nya verktyg och mötesformer både internt och gentemot målgrupperna.
- Den överbemanning som uppmuntrats och planerats medför extra kostnader.

Prioriterade insatser under verksamhetsåret avseende medarbetare och personal

- Fortsatt anpassning av verksamheterna. Riskanalyser i verksamheterna och riskbedömningar avseende medarbetare och arbetsmiljö behöver fortsätta att genomföras.
- Fortsatt kontinuerligt behov av uppföljning av arbetsmiljön.
- Fortsatt dialog och samverkan med målgrupperna och dess anhöriga. Högre andel kommunikationsplaner.
- Långsiktig planering för stöd och avlastning till chefer så att de kan utöva ett närvarande ledarskap, antingen i form av utökning av ledningsfunktioner eller som stöd i uppdraget. Ett närvarande ledarskap är fortsatt viktigt för att skapa engagemang och driva utveckling samt fånga upp oro och arbeta systematiskt.
- Fokus på kärnverksamheterna och kvalitetsutveckling. Baskraven ska säkras genom exempelvis kontinuerlig utbildning i basala hygienrutiner och introduktionsutbildning om informationssäkerhet.

Förskola

Så länge pandemin och smittspridningen pågår kommer fokus att vara på en trygg miljö för barnen på samtliga förskolor. Bemanning och en god personaltäthet ska säkerställas. Förskolorna kommer att introducera många nya barn i början av 2021 vilket innebär att många nya pedagoger ska rekryteras men också att inskolningarna av de nya barnen behöver spridas ut och organiseras på ett annat sätt.

Rektorer kommer att prioritera arbetet med bemanning, organisation och riskanalyser utifrån den rådande situationen för att kunna möta olika scenarier.

I början av året kommer förskolorna att ställa in kulturaktiviteter och utflykter som kräver att de använder kollektivtrafiken. Det kommer att bli viktigt för förskolorna att utveckla det pedagogiska arbetet på förskolegårdarna och i närmiljön. Vårdnadshavarna kommer så långt det är möjligt att lämna och hämta sina barn utomhus.

Socialtjänst

Utifrån rapportering i media, rapportering om trender från andra länder och stadens sammanfattande lägesbilder planerade förvaltningen för ökade oroligheter i allmänna miljöer under sommaren, ökad utsatthet bland barn, unga och kvinnor samt ökad risk för spelberoende under pandemin. Under året har förvaltningen inte sett någon ökning kopplat till ovanstående med anledning av pandemin men fortsätter att följa utvecklingen löpande. Pandemin har framförallt haft inverkan på personer med funktionsnedsättning. I samband med den

omfattande smittspridningen i allmänheten har ett mindre antal brukare valt att *inte* besöka sin dagliga verksamhet. För att ändå kunna tillgodose brukarnas behov har daglig verksamhet ställt om och kunnat erbjuda sysselsättning på distans med hjälp av digitala hjälpmedel. Detta innebär att förvaltningen både erbjuder daglig verksamhet på plats samt på distans. Utveckling av detta arbetssätt kommer att fortsätta under kommande år.

Inom gruppboendestäder tillbringas många mer tid i sitt boende. Antingen på grund av att de tillhör en riskgrupp eller att deras ordinarie sysselsättning är stängd eller att de själva valt att minska sina kontakter. Det medför behov av ökad bemanning, fler individuella aktiviteter och ökad utomhusvistelse. Det finns en stor oro bland anhöriga och fortsatt dialog och delaktighet är viktigt.

Insatser till barn, unga och föräldrar har ställt om och genomförs i större utsträckning digitalt eller utomhus. För att fortsatt kunna nå ut brett till ungdomar med information, råd och stöd har förvaltningens fältassistenter påbörjat ett arbete med att spela in digitala föreläsningar som kan användas av skolorna. Gruppverksamheter har ställt om till att vara individuella för att minska risken för smittspridning. Detta arbete kommer att fortsätta under pandemin.

Under 2020 har förvaltningen haft lägre kostnader för turbundna resor då brukare inte har åkt till sin dagliga verksamhet. Intäkter för Bolinders kafé har minskat då få verksamheter har anordnat konferens samt besöksförbudet på Serafen.

Äldreomsorg

Inom äldreomsorgen ses direkta konsekvenser av pandemin. Restriktioner och beslut har inneburit isolering, risk för psykisk ohälsa och ökad oro hos alla äldre men främst hos äldre i särskilt boende och deras anhöriga.

Förvaltningen kan se betydande konsekvenser av den rådande situationen för de äldre som bor i särskilt boende. Periodvisa besöksstopp och inställda aktiviteter har haft direkta konsekvenser för den enskilde. De som faktiskt varit smittade och sjuka har fortsatt behov av rehabiliteringsinsatser och aktiviteter i olika form. Undernäring är en konsekvens både av sjukdom och av social isolering.

Restaurangerna på servicehusen har periodvis varit stängda för såväl interna som externa besökare. Även Baltzars träfflokal har tidvis varit stängd eller haft kortare öppettider med begränsning av antalet besökare.

Hembesök och andra besök av biståndshandläggare har begränsats och skett via andra kanaler. Även insatser av anhängigkonsulent och äldreкураторer har huvudsakligen skett via telefon.

Verksamhetsuppföljning av hemtjänstutförare samt individuppföljning på särskilt boende har inte kunnat genomföras i den omfattning som var planerad.

För att även i framtiden hantera smittspridning, säkerställa ett snabbt mottagande av äldre som skrivs ut från slutenvården till våra boenden och hemtjänst kan äldreomsorgsavdelningens stab snabbt omstrukturera sitt arbete för att kunna stödja verksamheterna på olika sätt.

För att minska risken för smittspridning finns förstärkningsteam på vård- och omsorgsboenden, servicehus och i hemtjänsten. Tomställda enheter inom särskilt boende kan med fördel användas för vård och omsorg av personer med misstänkt och faktisk smitta.

För att minska konsekvenser för den enskilde äldre ligger fokus 2021 på förebyggande insatser för att bryta social isolering, psykisk ohälsa och undernäring, rehabiliterande insatser inom särskilt boende och stöd till anhöriga. Om pandemisituationen fortgår kommer även viss uppföljning ske för att säkerställa kvaliteten i verksamheterna med anledning av denna.

Vård- och omsorgsboenden och servicehus har och har haft många tomma platser under pandemin på grund av att färre personer ansöker om boende och fler personer väljer att avvakta inflyttning. Detta har lett till minskade intäkter för enheterna.

Parkmiljö

En konsekvens av Covid-19-pandemin är att besöksstrycket i parker och grönområden har ökat, vilket är väntat även under nästa år. Exempelvis har fler skol- och förskolebarn vistats i parkerna och fler grupper som annars vistas på gym har tränat i parkerna och på utegym. Detta innebär ett ökat slitage vilket i sin tur innebär ökade driftskostnader.

Med anledning av rådande pandemi fortsätter förvaltningen sätta ut smittskyddsinformation utvalda platser i parkerna med ett högt besöksstryck, exempelvis vid lekplatser och utegym.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Stadsdelsnämnden bidrar till målsättningen om en modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla genom att genom att arbeta för att vägen till arbete och svenskkunskaper ska vara kort. Den ökade arbetslösheten i pandemins spår har lett till att fler hushåll ansöker om försörjningsstöd jämfört med tidigare år. För att möta det ökande behovet intensifieras arbetet med att stödja individer att klara sin egen försörjning. Samverkan med Jobbtorg är en viktig del i arbetet.

Förvaltningen arbetar för att skapa ett tryggt och säkert stadsdelsområde i samverkan med medborgare, polis, lokalt näringsliv och andra aktörer i civilsamhället. Preventiva och trygghetsskapande insatser genomförs bland annat i form av platssamverkan. Stockholms befolkning växer och användningen av parkerna har ökat under pandemin, vilket kräver en fortsatt hög kvalitet på skötsel, underhåll och upprustning av parker.

Förvaltningens förskolor arbetar systematiskt för en ökad likvärdighet och en högre kvalitet. Leken ska ha en central plats i utbildningen och förskolorna arbetar aktivt för att den pedagogiska miljön väcker lust att leka, lära och utforska.

Förvaltningen arbetar förebyggande genom att erbjuda tidigt stöd och insatser till barn, unga och deras föräldrar. Föräldrar i behov av stöd och utbildning ska få det. I enlighet med stadens strategi samverkar förvaltningen med andra aktörer för att minska risken att barn, unga och vuxna dras in i kriminalitet.

Kvinnor och män med missbruksproblem får stöd och hjälp för att komma ifrån sitt missbruk. Förvaltningen fortsätter att fokusera på insatser i öppenvård och boendestödsinsatser för att stödja den enskilde till ett drogfritt liv, att upprätthålla sin nykterhet och få hjälp med sin vardagsekonomi. För personer med funktionsnedsättning fortsätter förvaltningen att arbeta med att höja kvaliteten på insatserna. Besluten ska vara flexibla och så även verkställigheten för att anpassas till eventuella fortsatta restriktioner och individuella behov.

Inom äldreomsorgen fortsätter utveckling av arbetssätt och social verksamhet för att förebygga ensamhet och psykisk ohälsa. Pandemin kommer även under 2021 ha en stor påverkan på äldreomsorgen och fortsatt prioriteras hälsa och säkra arbetssätt. Även mat lyfts som ett prioriterat område.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Ekonomiskt bistånd

På Kungsholmen är människor i hög grad självförsörjande. Det är fortfarande en låg andel som uppstår försörjningsstöd jämfört med staden i sin helhet. Förvaltningen har påbörjat ett analysarbete kring effekterna av pandemin för att kartlägga om nya grupper av försörjningsstödstagare tillkommit i pandemins spår. Under det kommande året kommer förvaltningen arbeta intensivt med insatser till personer som söker ekonomiskt bistånd på grund av att de blivit arbetslösa under pandemin. Personer som ansöker om ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet remitteras alltid till arbetsmarknadsförvaltningen för insatser som underlättar återgång till den reguljära arbetsmarknaden.

Förvaltningen fortsätter att utveckla och stärka samverkan mellan socialtjänstens olika verksamheter med målet att hushåll med osäkra boendeförhållanden, särskilt barnfamiljer, ska hitta en varaktig bostad. Arbetet utgår från ett tydligt barnperspektiv och beaktar särskilt barns behov när vuxna söker ekonomiskt bistånd. Personer och hushåll som är i akuta boendelösningar ska erbjudas mer hållbara och långsiktiga boendelösningar. Förvaltningen kommer att arbeta med förstärkt bostadsvägledning i projektform under året. Projektets målsättning är att förebygga bostadslöshet och att korta tiderna i tillfälliga boendelösningar.

Utrednings- och uppföljningsarbetet sker nu huvudsakligen via telefon. Att göra bedömningar tar längre tid och ställer högre krav på socialsekreterarna. Förvaltningen kommer att arbeta för att minimera felaktiga utbetalningar och fortsätta att utveckla arbetet för att utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska bli rätt från början. Förvaltningen kommer att anställa ytterligare handläggare för att förstärka detta arbete. Ett nytt teambaserat arbetssätt där teamen arbetar mot respektive stadsdelsförvaltning ska underlätta uppföljningsarbetet. Förvaltningen kommer att prioritera utvecklingen av arbetssätt för sjukskrivna och personer med socialmedicinska skäl för att sänka trösklarna till arbete. Förvaltningen tillhandahåller fem platser för Stockholmsjobb under 2021.

Feriearbeten

Feriearbeten ska vara meningsfulla, ge unga en möjlighet till en första arbetslivserfarenhet och rusta dem för ett kommande arbetsliv. Förvaltningen samverkar med Norrmalms stadsdelsförvaltning kring feriearbeten och tillhandahåller 130 arbetsplatser för ungdomar under 2021. Ungdomar som ska prioriteras i tilldelningen av platser uppvisar ett prioriteringsintyg från exempelvis läkare, psykolog eller LSS handläggare.

Samhällsvägledning för nyanlända

Samhällsvägledningen syftar till att stötta nyanlända mot egen försörjning och till ett eget

stadigvarande boende. Majoriteten av de nyanlända bor i genomgångsbostäder på SHIS (*Stiftelsen hotellhem i Stockholm*). Individuell bostadsvägledning ges i samarbete med hyresvärderna. Under året kommer bostadsvägledningen att förstärkas i syfte att genomströmningen ökar så att fler flyttar vidare till egen bostad. Barnfamiljer är särskilt prioriterade i arbetet. Möjligheten att ordna ett eget stadigvarande boende är avhängigt egen försörjning. Verksamheten stöttar därför nyanlända med olika aktiviteter som är tänkta att underlätta för möjligheten att nå egen försörjning. I samarbete med olika delar av civilsamhället erbjuds fritidsaktiviteter, sociala aktiviteter och språkstärkande aktiviteter för barn, unga och vuxna. Nyanlända föräldrar erbjuds kursen föräldraskap i Sverige. Kursen anlägger ett jämställdhetsperspektiv på olika frågor, fokuserar på information om barns rättigheter och utgår från Agenda 2030. Ett fortsatt utvecklingsområde blir stöd till anhöriga som ansluter till tidigare ensamkommande personer. Förvaltningens etableringscoach erbjuder nyanlända webbaserade kurser i "*samhällsintroduktion*".

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,7 %	2,7 %	Tertial
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,4 %	1,5 %	Tertial
 Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)		Fastställs 2021	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,25 %	1,0 %	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	5 st	800 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	130 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	5 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	180	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar som nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser	10	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	130 st	9 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera riktlinjerna för det kommunala aktivitetsansvaret	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.1.1 På Kungsholmen är människor självförsörjande och vägen till arbete är kort

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att erbjuda individuellt utformade insatser utifrån den enskildes behov och förutsättningar för att den enskilde ska nå egen försörjning. Personer som söker ekonomiskt bistånd på grund av att de blivit arbetslösa under den rådande pandemin ges insatser för att biståndstiden ska bli kort. Nyanlända får samhällsvägledning med fokus på bostadsanskaffning. Rehabiliteringsinsatser ges till personer med socialmedicinska arbetshinder i samverkan med jobbtorg och samordningsförbundet Stockholm stad. Arbetet med personer i osäkra boendeförhållanden utvecklas under året. Arbetet med att minimera felaktiga utbetalningar intensifieras.

Förväntat resultat

Andelen personer på Kungsholmen med egen försörjning är fortsatt hög. Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd är fortsatt låg. Samhällsvägledning ökar möjligheten för nyanlända att etablera sig i samhället. Personer med socialmedicinska arbetshinder går vidare till egen försörjning efter rehabiliteringsinsatser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Erbjudande om samhällsvägledning inom en månad efter inflyttning	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Kungsholmens stadsdelsområde är tryggt och säkert

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att samverka med Polisen och civilsamhället för att Kungsholmen ska förbli en trygg och attraktiv plats. Nämnden erbjuder välskötta, tillgängliga och välkomnande parker och grönområden för alla.

Förvaltningen arbetar för att ha en aktuell lägesbild över otrygga platser och händelser inom stadsdelsområdet. Flera olika underlag används, som till exempel Stockholms stads månadsrapporter, resultat från stadens medborgarundersökningar, medborgares synpunkter i form av medborgarförslag, synpunkter som inkommer från synpunktportalen och trygghetsvandringar. De sammantagna resultaten från 2020 visar att majoriteten av medborgarna inom stadsdelsområdet upplever sig trygga. Fortsatt upplever medborgare i östra S:t Göran och Stadshagen i högre grad olika narkotikarelaterade problem (trygghetsmätningen 2020), men skillnaderna i resultat har jämnats ut mellan stadsdelsområdena. En förklaring kan vara de trygghetsskapande insatserna som genomförts under 2020 som till exempel slyröjning, trygghetsvandring och dialog.

Utifrån underlagen fortsätter förvaltningen att arbeta brett med trygghets- och säkerhetsfrågorna och synliggöra det trygghetsskapande arbetet. Exempel på åtgärder under 2021 är:

- I samarbete med trafikkontoret ansöka om trygghetsmedel för att installera ny belysning längs parkstråket vid Love Almqvists väg i Kristineberg.
- Fortsatt arbete med skötsel och städning i parker och grönområden.
- Kontinuerligt arbete med information och kommunikationsinsatser i samverkan med trafikkontoret i syfte att öka engagemanget och det gemensamma ansvaret för stadsdelsområdets parker.
- Revidering av samverkansöverenskommelsen med Polisen. Utifrån uppdaterad lägesbild prioriteras områden att samverka kring för året.
- Fortsatt samarbete med civilsamhället, företagare, fastighetsägare för att öka tryggheten, exempelvis genom trygghet- och säkerhetsrådet, företagarföreningen och genom platssamverkan.
- Platsaktivering, aktivera och befolka och på så sätt skapa ökad trivsel och trygghet, genom att utreda intresset för stadsodling vid Kristinebergshöjden som sedan förra året utvecklats med en hundrastgård.
- Implementering av handlingsplanen för att motverka att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet.

Den säsongsrelaterade platssamverkan som skett i Hornsbergsområdet ska kontinuerligt återrapporteras till nämnden. I platssamverkan ingår representanter från förvaltningen, stadsdelsnämnden, boende i närområdet, Polisen, trafikkontoret och näringslivet. Även andra områden skall övervägas för platssamverkan. Tre områden inom stadsdelsområdet har ordningsvaktsförordnande vilket inger trygghet för medborgarna och ger ett gott stöd till Polisen. Förvaltningen välkomnar den utredning som regeringen tillsatt som ska se över regelverket avseende ordningsvakter. Utredningen väntas vara klar senast maj 2021 och förhoppningen är att det blir enklare att få beslut om förordnande för otrygga områden.

Förvaltningen kommer under året att utreda intresset för stadsodling vid Kristinebergshöjden för att ytterligare befolka och aktivera platsen som sedan förra året utvecklats med en ny hundrastgård.

Formerna för medborgardialoger kring trygghetsfrågor är fortsatt viktiga. Förvaltningen fortsätter ge information, tips och brottsförebyggande råd till äldre i samarbete med Polisen. För att bidra till att stärka den upplevda tryggheten kommuniceras goda exempel på trygghetshöjande åtgärder som genomförs i parkerna. Förvaltningen arbetar förebyggande och uppsökande genom fältförlagt socialt arbete vid mötesplatser där unga vistas. Målet är att förhindra att ungdomar dras in i kriminalitet, använder våld, missbrukar eller själva utsätts för våld. Exempel på insatser är olika föräldrastödsprogram och fortsatt samverkan med skola och polis. Genom ANDT-programmet (stadens program för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken) arbetar förvaltningen förebyggande mot droger. Handlingsplanen för att motverka att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet ska implementeras. Handlingsplanen för våldsbejakande extremism följs upp fortlöpande. För mer information om social prevention se mål 1.4.

Förvaltningen bedriver ett systematiskt säkerhetsarbete. Fokus under året är att ta tillvara erfarenheterna av krishantering och pandemin. Arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser ska utvecklas och förvaltningen ska delta i det stadsgemensamma arbetet med civilt försvar. Kunskapshöjande åtgärder inom ramen för informationssäkerhet ska genomföras.

Trygghets- och säkerhetsarbetet bidrar främst till att uppfylla målen i Agenda 2030 mål 5: Jämställdhet, 10: minskad ojämlikhet samt, 11: Hållbara städer och samhällen samt mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen.

Parker och grönområden är välskötta, tillgängliga och välkomnande för alla

Parkerna är betydelsefulla för rekreation och livskvalitet. Stockholm växer och det ökande trycket på parker ställer höga kvalitetskrav på parkskötsel, underhåll och upprustning. Staden förtäts men andelen parkmark växer inte i motsvarande grad. Förvaltningen samverkar med andra förvaltningar och fastighetsägare i staden för att utveckla platser i stadsmiljön som kan göras mer tillgängliga och öppna för allmänheten.

Den pågående Covid-19 pandemin har medfört att besöksstrycket i parker och grönområden har ökat då fler väljer att träffas eller förlägga aktiviteter utomhus.

Rent, snyggt och trivsamt i parkerna

Parkerna ska vara rena, snygga och trivsamma. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med information och kommunikationsinsatser i samverkan med trafikkontoret för att öka engagemanget och det gemensamma ansvaret för våra parker.

Placeringen av skräpkorgar i parkerna ses över för att effektivisera skräphanteringen. Antalet utökas vid behov. Idrottsföreningar ges möjlighet att städa i parkerna i samverkan med organisationen Städa Sverige. Förvaltningen kommer likt tidigare år att anställa sommarpraktikanter för att förstärka uppföljning och kontroll av parkdriftsentreprenören under sommaren då besöksstrycket i parkerna är som störst.

Hållbarhet och slitagetålighet

Konsekvenser av den torra sommaren 2018 syns fortfarande i parkerna. Förvaltningen fortsätter att byta ut träd och annat växtmaterial som dött eller blivit skadat till följd av torkan. För att skapa hållbara parker satsar förvaltningen extra på skötseln av nyligen upprustade parker, så att växtligheten får en god start och kan etablera sig på ett bra sätt. För att säkerställa ett vitalt trädbestånd utförs inmätningar, inventeringar och trädvårdplaner.

Medborgardialog

Förvaltningen utvecklar kontinuerligt fler funktioner i parkerna och arbetar för att möta allmänhetens olika behov och önskemål. Samtidigt tas hänsyn till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden. Genom medborgardialoger ökar invånarnas delaktighet och möjlighet att påverka. Medborgardialogen kan vara i form av parkvandringar, parksamråd på plats inför parkupprustningar, enkäter på webb och på plats i parker samt trygghetsvandringar med olika målgrupper samt genom medborgarförslag.

Tillgänglighet

I planeringen finns ett tydligt tillgänglighets- och jämställdhetsperspektiv. Förvaltningen arbetar med olika typer av åtgärder för att öka tillgängligheten, som till exempel kontrastmarkeringar och räckeskompletteringar i trappor, utplaceringar av nya tillgängliga soffor och anläggning av nytt jämnare markmaterial.

Investeringsprojekt 2021

Under 2021 slutförs upprustningen av Signalparken i Marieberg, som innebär en större och

förnyad lekmiljö och stärkta parkkvaliteter. Projektering för kommande upprustning av Polishusparken genomförs. Upprustningen syftar till att skapa en mer hållbar och attraktiv parkmiljö med utgångspunkt i den historiska gestaltningen. En upprustning av Rinmansgården längs Norr Mälärstrand genomförs också. Mindre upprustningsåtgärder kommer även att genomföras i flera parker, bland annat kommer en gräsyta i Kristinebergs slottspark renoveras och entrén till Rålambshovsparken, vid Smedsuddsvägen att förnyas. Längs Norr Mälärstrands parkstråk fortsätter den mer intensiva skötseln och kontrollen av de nyplanterade ytorna. Vissa delar av det välanvända promenadstråket utmed Karlbergskanalen är smala och därför inte framkomliga för exempelvis snöröjningsfordon. Under året slutförs en stabilitetsutredning i syfte att ta reda på hur gångvägen kan breddas och stärkas.

Förvaltningens arbete med trygga välsköta, tillgängliga och välkomnande parker för alla sker i enlighet med Agenda 2030; mål 3 God hälsa och välbefinnande, mål 5 Jämställdhet, mål 10 minskad ojämlikhet samt mål 11 hållbara städer och samhällen.

Barn och vuxna på Kungsholmen lever ett liv fritt från våld

Vuxna och äldre som är våldsutsatta får information om sina rättigheter och erbjuds eget stöd utifrån sina behov och sin livssituation. Våldsutövare motiveras att ta emot insatser. Socialtjänsten inleder alltid en utredning vid misstanke om att ett barn lever med våld i nära relation. Barn som utsatts för våld eller har upplevt våld mot närstående erbjuds eget stöd. Vid misstanke om att ett barn utsatts för brott samverkar socialtjänsten med andra myndigheter inom ramen för Barnahus. Förvaltningen har även en utsedd kontaktperson för samverkan med Barnahus. På förskolorna finns rutiner för hur man ska gå tillväga vid misstanke om att barn far illa.

Relationsvåldscenter innerstaden är förvaltningens öppenvårdsenhet som drivs i samverkan med innerstadsstadsdelarna. Centret erbjuder biståndsbedömda och icke-biståndsbedömda insatser för våldsutsatta och våldsutövare och har kompetens kring särskilt sårbara grupper. Under 2021 utökas målgruppen till att även gälla barn till föräldrar som utsätts för våld i nära relation eller utövar våld i nära relation.

Det nya programmet mot våld i nära relationer ska implementeras i förvaltningen under 2021. I denna nya version av programmet har målgruppen utökats till att omfatta även personer utsatta för prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt personer utsatta för sexuellt våld oberoende av relationen till förövaren. Kunskap om dessa målgrupper behöver spridas i förvaltningen.

Under 2021 är särskilt utsatta grupper så som äldre personer och personer med funktionsnedsättning i fokus. Ett nytt metodstöd för att ställa frågor om våld till äldre ska testas inom äldreomsorgens myndighetsutövning. Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättningen ska kunskapshöjande insatser i utförarenheterna genomföras.

Förvaltningen fortsätter arbetet med våldspreventiva insatser för ungdomar som syftar till att motverka att våld uppstår. I samverkan med skolorna kan förvaltningen erbjuda stöd genom kunskapshöjande insatser i form av program som syftar till att öka kunskaperna om normer och värderingar för att motverka stereotyper och föreställningar om kön.

Förvaltningens arbete mot våld i nära relation sker i enlighet med Agenda 2030, 5.2 Att leva ett liv fritt från våld och diskriminering är en grundläggande mänsklig rättighet och helt

avgörande för att människor och samhällen ska utveckla sin fulla potential. Samt i enighet med 16.2 Skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	79 %	79 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsevenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	86 %	-	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	86 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska, med stöd av kommunstyrelsen, utreda möjligheterna att i lämplig stadsdel initiera ett pilotprojekt för att möjliggöra för näringslivet och civilsamhället att bidra till stadsmiljöverksamheten	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.2.1 Kungsholmens stadsdelsområde är tryggt och säkert

Beskrivning

Förvaltningen arbetar systematiskt och i samverkan för att medborgare, besökare och verksamma inom området ska uppleva stadsdelsområdet som rent, tryggt och attraktivt.

Arbetet sker utifrån Stockholms stads båda program för trygghet och säkerhet. Målet nås genom att trygghetsskapande insatser och platssamverkan planeras och genomförs i samverkan med Polisen, företagarföreningar, församlingar och andra aktörer i civilsamhället. Otrygga platser identifieras genom analys av bland annat stadens trygghetsmätningar, månadsrapporter medborgardialoger och inkomna synpunkter och avvikelser. Åtgärderna inkluderar ett barn- jämställdhets- och tillgänglighetsperspektiv.

Förvaltningen arbetar förebyggande och uppsökande genom bland annat fältförlagt socialt arbete, föräldrastödsprogram, handlingsplan mot våldsbejakande extremism och ANDT handlingsplanen. En god förmåga att hantera allvarliga händelser stärks genom samverkan, övning och utbildning. Erfarenheter av pandemin tas till vara och knyts samman med arbetet för civilt försvar och beredskapsplanering. Risk- och sårbarhetsanalyser genomförs. Kunskapshöjande höjande åtgärder inom ramen för informationssäkerhet genomförs och rutiner för NIS-direktivet implementeras.

Förväntat resultat

Medborgare, besökare och verksamma inom området upplever stadsdelsområdet som rent, tryggt och attraktivt. Förvaltningen har en uppdaterad lägesbild och preventiva insatser

genomförs.

Förvaltningens samverkan med Polisen och olika aktörer i civilsamhället leder till gemensamma trygghetsskapande åtgärder och en god förmåga att samverka under allvarliga händelser.

Förvaltningens uthållighet och förmåga att hantera kärnuppdrag och krisberedskapsuppdrag utvecklas och i händelse av allvarliga händelser har förvaltningen en god krisberedskap.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel kvinnor och män som känner sig trygga när de går hem ensamma på kvällen	67 %		År
Indexvärde för stadens ANDT-förebyggande arbete enligt Preventionsindex mini	65		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anlägga ny belysning längs parkstråket vid Love Almqvists väg i Kristineberg förutsatt att trygghetsmedel erhålls.	2021-01-01	2021-12-31
Fortsätta platssamverkan kring trygghet och utveckling av Hornsbergsområdet.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska ta fram och förankra rutiner och information, för berörda enheter, i enlighet med lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS-direktivet).	2020-01-01	2021-12-31
Kunskapshöjande insatser för samtliga medarbetare i linje med de nya riktlinjerna för informationssäkerhet.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.2.2 Parker och grönområden är välskötta, tillgängliga och välkomnande för alla

Beskrivning

Skötsel och utveckling av parker och grönområden inom nämndens stadsdelsområde utgår från mål och riktlinjer i Kungsholmens parkplan. En viktig del i arbetet med utvecklingen av stadsdelsområdets parker är att ta del av och analysera inkomna förslag och synpunkter. Parkerna sköts enligt upphandlad entreprenör enligt en så kallad funktionsupphandling som utgår från tydliga skötsel mål. Parkupprustningar genomförs kontinuerligt utifrån investeringsbudgeten.

Förväntat resultat

Medborgarnas och besökarnas nöjdhet med skötsel och renhållning i parkerna fortsätter att öka.

Parker och grönområden utvecklas i dialog med Kungsholmsborna som upplever att det finns möjlighet både till aktiviteter och till rekreation i stadsdelsområdets parker.

Kungsholmens parker är tillgängliga och attraktiva.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel invånare i stadsdelen som känner sig trygga i parker och grönområden	70 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel kungsholmsbor som anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden	87 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ge idrottsföreningar möjlighet att städa i parkerna i samverkan med stadsdelsförvaltningarna och organisationen Städa Sverige.	2021-01-01	2021-12-31
Implementering av Driftportalen park, vilket är ett nytt system för uppföljning och dialog med driftsentreprenören.	2021-01-01	2021-12-31
Invigning av Signalparken i Marieberg.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.2.3 Barn och vuxna på Kungsholmen lever ett liv fritt från våld

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom ett samordnat arbete mot våld i nära relationer. Arbetet sker utifrån Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025, Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022 samt den lokala rutinen för arbetet mot våld i nära relationer.

Personer som är utsatta för våld erbjuds ett samordnat individuellt stöd genom förvaltningens öppenvårdsinsats. Personer som utövar våld motiveras och erbjuds stöd för att bryta sitt beteende. Alla medarbetare har kompetens att upptäcka och identifiera våldsutsatthet hos särskilt sårbara grupper. Barn som utsatts eller bevittnat våld av närstående får individuellt anpassat stöd. Barnrättsperspektivet beaktas i alla ärenden som rör vuxna som är utsatta för våld eller utsätter andra för våld.

Förvaltningen arbetar våldsförebyggande genom att erbjuda riktade informationsinsatser i samverkan med skolor. Informationsinsatserna syftar till att öka kunskapen hos barn och unga om normer och värderingar kopplat till våld utifrån ett normkritiskt perspektiv.

Förväntat resultat

Andel vuxna och barn som lever ett liv utan våld och förtryck ökar. Personer som utsatts för våld får stöd att ta sig ur relationen. Personer som utövar våld får stöd att bryta sitt beteende. Barn och unga får verktyg för att ta avstånd från våld.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel våldsutsatta som fullföljer behandling på relationsvåldscenter innerstaden (RVCI)	70 %		År
♀ Andel våldsutövare som fullföljer behandling på relationsvåldscenter innerstaden (RVCI)	60 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor arbetar med boken och handledningen "Emmas hemlighet".	2021-01-01	2021-12-31
Öka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck (myndighetsutövande enheter)	2021-01-01	2021-12-31
Öka kunskapen om människohandel (myndighetsutövande enheter)	2021-01-01	2021-12-31
Öka kunskapen om sex mot ersättning (myndighetsutövande enheter)	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Nämndens förskolor bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål genom att barnen får en god omsorg, utbildning och undervisning. Förskolans uppdrag utgår från de nationella målen i skollagen och förskolans läroplan samt kommunfullmäktiges mål. Uppdraget är i linje med mål 4 i Agenda 2030 om en god utbildning för alla. Grunden för en hög kvalitet är välutbildade förskollärare och barnskötare. Särskilda satsningar kommer att genomföras under året för att öka den digitala och kommunikativa kompetensen hos medarbetarna samt fördjupa det pedagogiska arbetet med lek, rörelse och språk.

Förskollärarna har ett särskilt ansvar för att leda, planera och följa upp undervisningen. Rektorer kommer att följa förskollärarnas arbete, utveckla det kollegiala lärandet och ge stöd till de medarbetare som behöver höja sin kompetens. Förskolorna kommer under året utveckla dokumentationen av det enskilda barnets lärande via individuella lärloggar i Skolplattformen.

Förvaltningen har ett övergripande ansvar för likvärdigheten och ett nära samarbete med förskolans rektorer i olika forum. Varje rektor ansvarar för att samtliga förskolor inom förskolenheten håller en hög kvalitet. Under året kommer förvaltningen att genomföra verksamhetsbesök och kvalitetsdialoger på förskolor med lägre resultat för att bidra till styrning mot en ökad likvärdighet. Förskolorna gör en analys av sitt arbete med jämställdhet för att alla barn ska få samma möjligheter till utveckling och lärande vilket är i linje med skollagen, läroplanen, barnkonventionen och Agenda 2030. Det flesta barnen i förskoleåldern går i förskolan och inskrivningsgraden är hög. Förvaltningen följer upp de barn som inte har förskoleplats och erbjuder dem förskola.

Leken har en central plats i utbildningen på förskolorna

Forskning visar på att ju mer kunskapsorienterade läroplaner blir desto mindre utrymme får leken i förskolan. Arbetet med att utveckla barns möjligheter till lek är viktig och kommer att fortsätta och fördjupas under 2021. Lek är grunden för utveckling, lärande och välbefinnande. För barn är det lek i sig som är viktigt. I lek får barnen möjlighet att imitera, fantisera och bearbeta intryck. På så sätt kan de bilda sig en uppfattning om sig själva och andra människor. Lek stimulerar fantasi och inlevelse. Lek kan också utmana och stimulera barnens motorik, kommunikation, samarbete och problemlösning samt förmåga att tänka i bilder och symboler. Barnkonventionens artikel 31 fastslår också barns rätt till lek.

Förvaltningen har under 2020 startat ett fördjupningsarbete tillsammans med Södertörns högskola och Stockholms universitet. Förskollärare och biträdande rektorer från alla enheter har deltagit i ett fördjupningsnätverk tillsammans med lekforskare. Där har teori och praktik fått möjlighet att mötas. En viktig del under 2021 är att sprida kunskap och erfarenheter till alla förskolor på Kungsholmen, något som har försvårats under 2020 på grund av covid-19.

Språkutvecklande arbetssätt

Ett av förskolans viktigaste uppdrag är att ge barn möjlighet att erövra ett så rikt och utvecklat språk som möjligt. I ett demokratiskt samhälle är språket en viktig faktor. Det är ett redskap för tänkande, det ger oss möjlighet att förstå andra perspektiv, ställa frågor och argumentera. Språket leder till ett utvecklat intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och deras kommunikativa funktioner. Vi lever idag i ett alltmer globalt samhälle, där flerspråkighet är en viktig tillgång för de barn som växer upp i Sverige. Förvaltningen kommer under 2021 utveckla och följa upp det språkutvecklande arbetet på förskolorna och genomföra utbildningar i flerspråkighet.

Förskolegårdar och rörelse

Under 2020 har förskolorna utvecklat sina arbetssätt på förskolegårdarna utifrån det uppdrag som kommunfullmäktige gett men också för att pandemin inneburit att en större del av den pedagogiska verksamheten bedrivits utomhus. Arbetet med rörelse och aktiviteter utomhus fortsätter under 2021.

8 av de 29 kommunala förskolorna deltar i ett rörelseprojekt i samverkan med Centrum för Epidemiologi och Samhällsmedicin vid Karolinska Institutet. I förlängningen kommer projektet innebära att kunskap och arbetssätt sprids till alla förskolor på Kungsholmen. Under året tas lekvärdesfaktorer fram för att synliggöra vilka möjligheter till lek och rörelse som finns på förskolegårdarna. Vid planering av nya förskolor ställer förvaltningen krav på hur förskolegårdarna ska utformas för att skapa förutsättningar för bra och pedagogiska utemiljöer.

Nya digitala verktyg

Under 2021 kommer nya moduler i Skolplattformen att börja användas. Förskolorna kommer att planera och genomföra utvecklingssamtalen med vårdnadshavarna i det digitala verktyget planering och bedömning. Förskolorna kommer också att börja följa upp varje barns utveckling och lärande genom att skriva individuella lärloggar i planering och bedömning. Det innebär att alla förskolor får tillgång till likvärdiga digitala verktyg och att vårdnadshavarna kan följa förskolans dokumentation med en större transparens.

Förvaltningen kommer att erbjuda kompetensutveckling för barnskötare och förskollärare för att höja den digitala och kommunikativa kompetensen.

Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

För att attrahera och behålla nya vårdnadshavare och medarbetare arbetar förvaltningen och förskolorna medvetet för att alla medarbetare och chefer ska ta ett gemensamt ansvar för kvaliteten på samtliga förskolor. Alla förskolor använder samma informationsmaterial för att introducera nya barn och vårdnadshavare till förskolan.

Förskolorna kommer under året att fortsätta utveckla kommunikationen med vårdnadshavare

genom Skolplattformen och andra digitala verktyg. Om pandemin fortsätter kommer visningar av förskolor, föräldramöten och utvecklingssamtal att behöva genomföras digitalt.

Öppen förskola

På Kungsholmen finns två kommunala öppna förskolor som riktar sig till vårdnadshavare och barn som inte är inskrivna i ordinarie förskoleverksamhet. Verksamheten har en viktig roll som introduktion till förskola för de barn och föräldrar som inte tidigare har erfarenhet av verksamheten. Öppna förskolan ger både barn och vårdnadshavare möjlighet till möten med andra familjer. Öppna förskola kan även vara ett led i det socialt förebyggande arbetet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	88 %	88 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,6	3,6	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av underlagen till förskolerapporten för att säkerställa och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda hur språkutvecklingen sker i förskolan, och vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan samt till avsteg från vistelsetiden för barn till föräldralediga	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.3.1 Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Beskrivning

Samtliga förskolor har i uppdrag att arbeta med ett gemensamt ansvarstagande för hela förskolans kvalitet och organisation.

Barnkonventionen utgör de grundläggande och vägledande principer som alltid ska beaktas

för att bevaka barnets rättigheter. Alla förskolor arbetar medvetet med barnens lärande och språkutveckling med stöd av förvaltningens gemensamma dokument för pedagogiska miljöer och språk. Förvaltningen fördjupar arbetet med lekens betydelse på förskolorna med utgångspunkt i läroplanen. Alla förskolor arbetar med att utveckla barns förutsättningar till rörelse på förskolan. För att nå en likvärdig förskola för alla barn har varje förskolenhet en specialpedagog anställd. Alla förskolor arbetar med planering och uppföljning i det gemensamma pedagogiska verktyget. Förskollärarna tar ett gemensamt ansvar för hela förskolans analys och uppföljning av läroplansområdena. Förvaltningen har en regelbunden dialog med rektorerna om varje förskolas kvalitet för att öka likvärdigheten.

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och struktur av vardagsarbetet.

Omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Barns inflytande och delaktighet är en utgångspunkt för undervisningen i förskolan.

Leken har en central plats på alla förskolor

Alla förskolor har en medveten strategi för att arbeta med rörelse och fysisk aktivitet

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel förskolor som deltar aktivt i fördjupningsarbetet om lek.	100 %		Tertial
Andel förskolor som planerar och följer upp sin undervisning i det pedagogiska verktyget.	100 %		Tertial
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk	86 %		År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.	86 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen genomför riktade insatser genom speciella lekgrupper.	2021-08-01	2021-12-31
Förskoleavdelningen genomför riktade stödinsatser för förskolor med stora utmaningar för att öka likvärdighet för alla barn.	2020-01-01	2021-12-31
Förskoleavdelningen organiserar ett fördjupningsnätverk om lek tillsammans med Södertörns högskola och Stockholms universitet	2020-01-01	2021-12-31
Förskolornas utemiljöer kommer att utvärderas utifrån olika lekvärdesfaktorer	2021-01-01	2021-12-31
Riktlinjer för mat och måltider i förskolan ska tas fram i enlighet med stadens måltidsstrategi.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla dokumentationen för de enskilda barnets lärande	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.3.2 Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en tydlig och faktabaserad kommunikation och ett professionellt bemötande. Arbetet utvecklas genom aktiviteter utifrån förskoleavdelningens kommunikationsstrategi. Förskolorna arbetar under året med kommunikation och åtgärder som gör vårdnadshavare och medarbetare väl informerade om vad de kommunala förskolorna kan erbjuda.

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor. Förskolornas medarbetare är stolta och rekommenderar sin arbetsplats. Chefer och medarbetare har ett välkomnande bemötande. Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig. Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel förskolor som följer de gemensamma rutinerna för inskolning	100 %		Tertial
Andel förskolor som synliggör barnens lärande genom att skriva lärloggar.	100 %		Tertial
Andel vårdnadshavare som upplever att de på ett enkelt sätt kan kommunicera digitalt med sitt barns förskola.	75 %		År
Andel vårdnadshavarna som är nöjda med inskolningen av sitt barn	95 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla nyexaminerade förskollärare som anställs får en mentor under sitt första år i yrket.	2021-01-01	2021-12-31
Det gemensamma nyhetsbrevet till alla medarbetare och chefer ska utvecklas.	2021-01-01	2021-12-31
Förskolorna använder samtalsmodulen i planering och bedömning för att genomföra utvecklingssamtalen med vårdnadshavarna	2021-01-01	2021-12-31
Förskolorna kommer att synliggöra sin verksamhet i gemensamma aktiviteter.	2020-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att ge insatser präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet. Förvaltningen arbetar för att servicen ska vara likvärdig för kvinnor och män, flickor och pojkar. Arbetet med Agenda 2030, som bland annat innehåller barns rättigheter, jämställdhetsintegrering och delaktighet för personer med funktionsnedsättning genomsyrar verksamheten. Arbetet med att analysera och uppmärksamma barnperspektivet,

barnrättsperspektivet och barnets perspektiv med utgångspunkt i barnkonventionen fortsätter.

Förebyggande och tidiga insatser ger barn och unga goda uppväxtvillkor

För att främja barn och ungas utveckling och hälsa fortsätter förvaltningen utvecklingen av föräldrastöd. Alla föräldrar som önskar delta i föräldrastödsutbildning, till exempel Alla barn i centrum (ABC), erbjuds möjlighet till det. Föräldrar med ytterligare stödbehov ges möjlighet att delta i föräldrastödsprogrammet Kommunikationsmetod (Komet). I samverkan med innerstadsstadsdelarna (Södermalm, Norrmalm och Östermalm) och Region Stockholm planerar förvaltningen att fortsätta utvecklingen av ett familjecentrerat arbetssätt. Tillsammans med nämnda stadsdelsförvaltningar samt Hägersten-Älvsjö kommer förvaltningen med stöd av socialförvaltningen att undersöka former för ett digitalt föräldrastöd.

Fältassistenter fortsätter med riktat fältarbete mot barn och ungdomar. Ett gemensamt arbete sker tillsammans med fältassistenter på Norrmalm, Östermalm och Södermalm. Förutom traditionellt uppsökande fältarbete fortsätter förvaltningen att stärka stödet från fältassistenter och nå ut till barn och unga med information, råd och stöd, med hjälp av digitala verktyg. Till exempel spelas skolföreläsningar in för vidare spridning till skolorna.

Satsning på SIP-samordnare (samordnad individuell planering) tillsammans med Norrmalm och Östermalm fortsätter. Samordningen leder till en ökad samsyn och likställighet i arbetet med SIP. Antalet barn på Kungsholmen som får en SIP ökar. Behov finns dock att nå och samordna vården även för de allra yngsta barnen. Förvaltningen ska under året stötta skolorna i att anordna SIP, detta sker i samverkan med skolsociolog.

Tillsammans med Östermalm och Norrmalms stadsdelsförvaltning samt Region Stockholm bedrivs Odenplans ungdomsmottagning där ungdomar erbjuds rådgivning och stöd av kuratorer. Från och med 2021 utökas Odenplans ungdomsmottagning med ytterligare två kuratorer. I början av året planerar mottagningen att införa lördagsöppet. Detta kommer att innebära ökad tillgänglighet för ungdomarna och möjlighet för nämnden att möta målgruppens behov. Arbetet med att nå ut till målgrupper som idag är underrepresenterade, däribland yngre pojkar, kommer att fortgå.

Förvaltningen har fortsatt ansvar för ensamkommande barn och unga som anvisas till Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm. Prognosen för antalet ensamkommande barn och ungdomar fortsätter att minska. Däremot ser förvaltningen att antalet ensamkommande kvotflyktingar som anvisas till stadsdelen ökar. I syfte att förbereda ungdomar som är på väg ut i egen försörjning för vuxenlivet erbjuder förvaltningen stöd i form av bostadsvägledning. För ungdomarna som avslutas inom enheten men har behov av fortsatt stöd kommer förvaltningen att samverka med berörda verksamheter för att göra en bra övergång. Webbutbildningen som tagits fram under 2020 i syfte att förbereda ensamkommande ungdomar för ett självständigt vuxenliv kommer att ses över och vidareutvecklas till ett generellt stöd för alla ungdomar som socialtjänsten har kontakt med.

Samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis

För att i tidigt skede fånga upp barn och unga i riskzon för en ogynnsam utveckling fortsätter förvaltningen att stärka samverkan med ett flertal olika samhällsaktörer. Det inrättade samverkansforumet SSP (skola, socialtjänst och polis) ska fortsätta. Ett nytt operativt forum inrättas för samverkan kring tidiga och förebyggande insatser tillsammans med förskolan,

familjecentralen och föräldramottagningen införs.

Förvaltningen avser att fortsätta arbetet med tidiga insatser för att motverka att barn och unga dras in i kriminalitet enligt den lokala handlingsplanen. I de fall ett barn eller ungdom har begått brott fortsätter förvaltningen att arbeta med tidiga insatser och i samverkan med föräldrar, polis och skola för att förhindra att det sker igen. Socialtjänsten kan vid behov erbjuda skolorna stöd i metoderna Mentorer i våldsprevention (MVP) och Respekt och självrespekt (RoS) som syftar att förebygga och motverka mäns och killars våld. För unga brottsoffer som utsatts för brott, bevittnat brott eller utsatt andra för brott erbjuder förvaltningen individuellt stöd och behandling, alternativt hänvisar till det stöd som staden erbjuder exempelvis Stödcentrum för unga brottsoffer och Barnahus.

En viktig skyddsfaktor för barn och unga är att ha en fungerande skolgång. Orsakerna till problematisk skolfrånvaro är ofta komplexa och ställer krav på flexibla och individanpassade insatser. En handlingskraftig och individcentrerad samverkan mellan förvaltningen, skolan och Region Stockholm sker inom ramen för BUS-samverkan (barn i behov av särskilt stöd). Förvaltningen satsar på att tillsammans med Norrmalm och Östermalm fortsätta samverka kring att utveckla arbetsätt och modeller för att arbeta med skolsociala team. Förvaltningens satsning på skolsocionom fortsätter.

Det preventiva arbetet går även i linje med Agenda 2030, mål 3: God hälsa och välbefinnande.

Vuxna på Kungsholmen lever ett självständigt liv utifrån sina egna förutsättningar Beroendeproblematik

Kvinnor och män med beroendeproblematik får stöd och hjälp för att komma ifrån sitt beroende. De evidensbaserade metoder som används är MI (*motiverande samtal*), återfallsprevention och tolvstegsbehandling. Förvaltningen kommer att fokusera på att öka insatser i öppenvård. Genom boendestödsinsatser ges den enskilde stöd till att bli drogfri, upprätthålla nykterheten och få ordning på vardagsekonomin. Det förebyggande arbetet mot spelmissbruk fortsätter genom information om olika självhjälpsprogram och om behandlingsenheten i Stockholms stads insatser. Den interna samverkan ska utvecklas genom erfarenhetsutbyte mellan verksamhetsområdena kring olika insatstyper samt genom samhandling och gemensam planering i vissa ärenden. Förvaltningen deltar i en arbetsgrupp med beroendevården och psykiatrin för att kartlägga insatser för äldre personer med missbruk. Interna möten hålls regelbundet för att samplanera och samhandla i ärenden med äldre personer med missbruksproblematik samt äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Målet är att nå mer stadigvarande och långsiktiga boendelösningar. Ett barnperspektiv anläggs i alla ärenden och barnkonsekvensanalyser görs där det är relevant.

Osäkra boendeförhållanden

Förvaltningen fortsätter att utveckla den interna samverkan kring det vråkningsförebyggande arbetet. Förvaltningen kommer att stärka arbetet med att prioritera långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden att arbeta för att säkerställa att personer som kvalificeras för insatsen försöks- och träningslägenheter och bostad först får tillgång till den. Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla det boendestöd som tillhandahålls för personer som beviljats försök- och träningslägenheter och bostad först, med fokus på insatser med starkt brukarperspektiv. Alla som beviljas insatserna kommer att erbjudas att delta i en boendekurs.

Socialpsykiatri

Förvaltningen kommer att arbeta för en förbättring i samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som lider av samsjuklighet med både psykisk sjukdom och missbruk, genom att säkerställa att socialtjänsten alltid tar initiativ till och samverkar till att samordnade individuella planer upprättas. Förvaltningen kommer att, i dialog med Region Stockholm, arbeta för att underlätta att personer med multipla diagnoser får rätt insatser. Som en del av detta arbete kommer förvaltningen att följa upp den målgruppsinventering som staden gjorde 2020. Förvaltningen kommer att utbilda socialpsykiatrins personal i effektiva metoder mot samlarsyndrom.

Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får insatser i tid, präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Målsättningen är att brukarperspektivet genomsyrar alla insatser som görs för målgruppen och att den enskildes inflytande ökar. Arbetet utgår från Stockholm stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Inom daglig verksamhet ska ett försök göras med att skapa individualiserade uppföljningsmallar för att brukarna ska kunna utöva ett reellt inflytande över sin dagliga verksamhet.

Stadens nya riktlinjer för insatserna ledsagning och avlösning är vägledande i arbetet. Utförare av ledsagning och avlösning väljs genom stadens valfrihetssystem

Under 2021 planeras en utökad samverkan gällande våld i nära relationer för målgruppen personer med funktionsnedsättning. Kunskapshöjande insatser i utförarenheterna och ökad tillgänglighet kring kommunikation om våld ska ske genom kunskapsutbyte mellan myndighetsutövning och utförarverksamheterna.

För att motverka att hot och våld förekommer inom verksamheterna för målgruppen kommer ett arbete göras för att öka kunskapen och se över befintliga rutiner.

Barnrättsperspektivet ska vara i fokus och lärdomar delas mellan förvaltningens verksamheter. Kollegiala granskningar inom verksamhetsområdets myndighetsutövning ska fortsätta i syfte att säkerställa att barnrättsperspektivet säkerställs.

För att underlätta övergången från sysselsättning till arbete på den ordinarie arbetsmarknaden får brukare behålla sin plats på den dagliga verksamheten när de är ute på praktik eller liknande under en övergångsperiod.

Förvaltningen ska under 2021 fortsätta arbetet med att möjliggöra för fler personer vars beslut om bostad med särskilt service verkställs utanför kommunen att flytta till en bostad i Stockholm.

I program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning lyfts delmål 5b, om att öka användningen av gynnsam teknik för att skapa ökad delaktighet. Innovationer som kom fram under arbetet i och med pandemin kommer att fortsätta utvecklas, bland annat i form av digitala aktiviteter för brukare som av olika skäl inte kan komma till den fysiska dagliga verksamheten. Genom ett samarbete med Medborgarskolan utbildas brukare och medarbetare i digitala verktyg.

Pandemin har påvisat vikten av ett tillgängligt ledarskap, detta samtidigt som färre möten ska hållas i fysisk form. Genom att öka den digitala kunskapen hos chefer och medarbetare skapas

bättre förutsättningar för att leda digitalt.

Under 2020 skapades en metod för att mäta brukares upplevelse av bemötande och information om insatser. Dessvärre har metoden inte kunnat testas utifrån situationen med covid-19. Metoden förutsätter fysiska möten för att säkerställa att den enskilde uppfattar informationen på rätt sätt. Under 2021 är förhoppningen att fler fysiska möten blir möjliga och då kommer metoden att testas.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	20 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	Tertial
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning		Fastställs t1	Tertial
 Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	95 %	öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	97 %	öka	År
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	80 %	År
 Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
 Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	50 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	79 %	År
 Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)		Fastställs 2021	År
 Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)		Fastställs 2021	År
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	10	Tas fram av nämnd	År
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	40 st	Tas fram av nämnd	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	92 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Bostadsförmedlingen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra åtgärder och nödvändiga ändringar samt se över hela processkedjan för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det.	2021-01-31	2021-06-30
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvaret för beställning av vissa eller alla typer av bostäder med särskild service i syfte att öka likställigheten och tillgången till fler LSS-bostäder. Utredningen ska innehålla en grundlig analys av de ekonomiska konsekvenserna på kort och lång sikt av eventuell flytt av beställaransvaret	2021-01-01	2021-12-31
 Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, samt vid behov med stöd av arbetsmarknadsnämnden, utreda en utveckling av fritidsgårdarnas fortsatta uppdrag i syfte att nå fler och erbjuda mer kontinuerlig och planerad verksamhet, inklusive hur mer verksamhet kan ske mobilt och digitalt samt ta fram en modell för fortsatt drift av fritidsgårdar som stängts på grund av hot och kriminalitet.	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans säkerställa att alla barn som är placerade på HVB- eller familjehem har en skolplanering och inte står utan skolgång mer än en vecka	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska utveckla och systematisera uppföljningen av hur klienterna och brukarna upplever effekten av de insatser de får genom socialtjänsten	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att Esset är ett verksamhetssystem som möjliggör en evidensbaserad socialtjänst med fokus på att klienten känner att den fått fungerade stöd	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna införa en samlad verksamhetsuppföljning för LSS-verksamheter	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att söka socialtjänst i annan stadsdel än där man bor när det gäller hedersrelaterade problem	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna samverka särskilt med Polisen kring initiativ gryning och arbeta för att stödet till utsatta för våld i nära relation sker samordnat	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra fältassistenternas uppdrag, arbetsmetoder och mål i syfte att skapa en likställighet i staden	2021-01-01	2021-06-30
 Socialnämnden ska stötta stadsdelsnämnderna i genomlysning av socialtjänstens barn- och ungdomshandläggning enligt modell "Rätt stöd i rätt tid"	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram förslag på förändrade riktlinjer för att införa en ny form av sysselsättning inom socialpsykiatri samt i samband med detta göra en översyn av ersättningssystemet för sysselsättning	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla en modell för verksamhetsuppföljning för samtliga verksamheter inom socialtjänsten oavsett regiform	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden fullt ut implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska inrätta strategisk funktion för samverkan skola-socialtjänst-polis-civilsamhälle	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med socialnämnden utreda förutsättningarna för att samlokalisera socialsekreterare och polis i stadens lokalpolisområden	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska utveckla samverkan kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.4.1 Förebyggande och tidiga insatser ger barn och unga goda uppväxtvillkor

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strukturerad samverkan inom stadsdelsområdet med socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamhet samt genom extern samverkan med polis och olika verksamheter inom Region Stockholm. Samverkan sker på både individ- och organisatorisk nivå och leder till att flickor och pojkar i riskzon identifieras tidigt.

Förvaltningen arbetar förebyggande genom att erbjuda tidigt stöd och insatser till barn, unga och deras föräldrar. Stödet omfattar bland annat uppsökande fältarbete, skolföreläsning samt råd- och stödsamtal till unga på ungdomsmottagningen. Föräldrar erbjuds föräldraföreläsningar samt fria, icke-biståndsbedömda rådgivande samtal med familjebehandlare.

Barn i behov av stöd är delaktiga i sin utredning och får insatser präglade av god kvalitet. Alla medarbetare har kunskap om och är delaktiga i arbetet för att tillgodose och stärka barns rättigheter.

Förväntat resultat

Barn och ungdomar i risk för att utvecklas ogynnsamt upptäcks tidigt och erbjuds stöd. Föräldrar erbjuds stöd och får verktyg för att klara sitt föräldraskap.

Barn och unga i behov av stöd får relevant information samt är delaktiga i planering och utformande av insatser.

Förvaltningen samverkar med relevanta samhällsaktörer i både individärenden och i övergripande frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Placerade ungdomar får stöd i övergången till egen försörjning och vuxenlivet. Antalet samordnade individuella planer (SIP) fortsätter öka.

Nämndmål:

1.4.2 Vuxna på Kungsholmen lever ett självständigt liv utifrån sina egna förutsättningar

Beskrivning

Det förväntade resultatet nås genom att personer med missbruksproblem och personer med psykisk funktionsnedsättning ges stöd utifrån sina individuella förutsättningar för att kunna delta i samhällets gemenskap och leva ett självständigare liv. Personer i osäkra boendeförhållanden ges stöd till hållbara och långsiktiga boendelösningar. Barnrättsperspektivet beaktas i ärenden där en förälder aktualiseras hos socialtjänsten så att barns behov tillgodoses.

Förväntat resultat

Vuxna med missbruksproblem får stöd att hantera sin livssituation och leva ett självständigt liv. Personer med psykisk funktionsnedsättning beviljas stöd utifrån sina individuella förutsättningar för att kunna delta i samhällets gemenskap. Avhysningar förhindras och vuxna har ett varaktigt och hållbart boende.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel klienter inom socialpsykiatri som upplever att boendestödjare frågar på vilket sätt de vill ha stöd	90 %		År

Nämndmål:

1.4.3 Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får insatser i tid, präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att beakta funktionshinderperspektivet. Arbetet sker utifrån Stockholm stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Den enskilde jämför och väljer utförare av beviljade stödinsatser i stadens valfrihetssystem. De nya riktlinjerna för ledsagning och ledsagarservice är vägledande i handläggningen och insatserna utformas flexibelt för att öka den enskildes delaktighet i samhällslivet.

All information och kommunikation under handläggningen och genomförandet av stöd och insatser är tillgängliga och individuellt anpassade. Medarbetare inom funktionshinderområdet har särskild kunskap om personer med funktionsnedsättnings utsatthet för våld i nära relationer. Samverkan inom förvaltningen är en central del i arbetet. Barnrättsperspektivet beaktas och anhörigas situation uppmärksammas. Kvalitet och rättssäkerhet säkerställs genom uppföljning av insatser och egenkontroller.

Förväntat resultat

Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får individuellt utformade stödinsatser får ett gott bemötande och ges möjlighet att vara delaktiga i utformandet av stödinsatserna. Stödinsatserna är präglade av hög kvalitet och barnrättsperspektivet beaktas i handläggningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra brukarundersökning med fokus på biståndshandläggarens bemötande i samband med ansökan	2020-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål om att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande. På grund av den rådande pandemisituationen kunde inte alla åtaganden i verksamhetsplanen för 2020 genomföras till fullo och därför överförs mycket av detta till 2021.

Utifrån uppdrag i budget 2021 fortsätter utveckling av arbetssätt och social verksamhet för att bidra till ökad livskvalitet och förebygga ensamhet, social isolering och psykisk ohälsa hos särskilt sårbara grupper. I enlighet med resultat från brukarundersökning och uppföljning 2020 följer förvaltningen upp hur vård- och omsorgsboenden säkerställer den enskildes delaktighet, att den äldre får en meningsfull dag kopplat till aktiviteter, utevistelse samt en trevlig måltidsmiljö. Personalkontinuiteten behöver förbättras för enskilda med omfattande insatser från hemtjänsten. Den rådande pandemin med periodvisa besöksstopp på särskilt boende och minskad eller inställd dagverksamhet har varit ansträngande för anhöriga och anhörigstöd är fortsatt viktiga insatser.

Äldrekuratorerna kommer att återuppta samtalsgrupper för anhöriga vars närstående flyttat till vård och omsorgsboende och erbjuda stödsamtal till ensamstående äldre vars liv förändrats på grund av covid-19. Samarbetet med förvaltningens bosamordnare ska utvecklas för att i tidigt skede komma in och hjälpa äldre som riskerar förlora sin bostad. Den uppsökande verksamheten fortsätter för målgruppen 80-89 år.

Äldreomsorgsavdelningen deltar i projektet *Vi talar om livet* som startats av riksorganisationen Hjärnkoll. Det övergripande syftet med projektet är att minska suicidrisken bland äldre män.

En medarbetare, sakkunnig inom demens, anställs för att handleda och utbilda medarbetare i bemötande. Stjärnmärkningen (certifiering av demenskunskap) av verksamheter fortsätter. Utbildning i basala hygienrutiner fortsätter att genomföras kontinuerligt. Sjuksköterskors baskunskaper inom olika vårdområden, t ex diabetes och inkontinens, behöver stärkas liksom ledningsfunktioner kring hälso- och sjukvård. För att säkerställa hur personal stödjer och hjälper den enskilde ska sjukgymnaster och arbetsterapeuter få instruktörsutbildning i förflyttningsteknik.

Förvaltningen arbetar för en äldrevänlig stad genom att utifrån nämndens mål utveckla de äldres tillgång till likvärdig service samt vård och omsorg av hög kvalitet. Genom innovativa

lösningar, välfärdsteknik och en god samverkan med sjukvården skapas förutsättningar för ett självständigt liv för den äldre oavsett hälsotillstånd och ålder. Fokusområden inom Kungsholmens stadsdelsnämnd är trygghetsfrågor samt att bryta ensamhet och social isolering. Pensionärsrådet driver frågor om trygghet och framkomlighet i samhället och representanter från äldreomsorgen har regelbundna möten med Polisen med fokus på brott mot äldre. Baltzars träffpunkt arbetar på olika sätt för att bryta isolering och ge information i olika frågor, bland annat information, tips och brottsförebyggande råd till äldre i samarbete med Polisen. Uppsökande verksamhet är viktigt och görs av biståndshandläggare, äldreкурatorer och anhörigkonsulent, dels genom personliga besök och dels skriftligt via olika kommunikationskanaler.

Äldreomsorgen är trygg och säker

För att äldreomsorgen ska vara trygg och säker behöver olika typer av samverkan fortsätta utvecklas. Införandet av Lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS) ska fortsatt följas för att bevaka och säkerställa en god vård och omsorg om de äldre. Den kortare tiden för utskrivning från slutenvården ställer krav på en god planering och ett säkert mottagande. Förvaltningen ska fortsatt samverka med Region Stockholm för att säkerställa den enskildes rätt till en trygg och säker vård med god kvalitet. Genom samverkan med Region Stockholm kan förvaltningen medverka till att den enskildes rätt till en samordnad individuell plan (SIP) tillvaratas.

För att nå och utveckla insatser till äldre personer som tillhör sårbara grupper behövs en fortsatt samverkan med olika aktörer. Samverkan berör framför allt äldre personer som lider av psykisk ohälsa, har en missbruksproblematik eller lever i hemlöshet. Förvaltningen avser att särskilt lyfta fram den interna samverkan för att tydliggöra kontaktvägar, roller och ansvar mellan utförare och beställare.

Arbetsmodellen Tryggt mottagande i hemmet bidrar till att ge den enskilde trygghet, stabilitet och stöd under de första dagarna efter en sjukhusvistelse. Särskilda förstärkningsteam både inom särskilt boende och hemtjänst finns för att säkerställa att inte smittspridning sker.

I den förebyggande enheten inom beställarenheten finns Baltzars träfflokal, Tryggt mottagande i hemmet, äldreкурatorer samt fixartjänsten. Träfflokalen bidrar till att skapa social gemenskap, goda matvanor, fysisk träning och friskvård. Aktiviteter för att öka den digitala kunskapen finns också. Trots pandemisituationen har Baltzars träfflokal öppet om än med begränsat antal besökare.

För att säkerställa en god vård och omsorg för äldre måste anhörigas situation beaktas. Andelen äldre som sammanbor ökar och det är framför allt kvinnor som vårdar sina män i hemmet. I linje med Agenda 2030 mål 5: Jämställdhet, ska en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet eftersträvas och kvinnor och män som vårdar eller stödjer närstående förväntas ha en god hälsa och uppleva trygghet. De jämställdhetspolitiska målen ska leda till en jämn könsfördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Samtalsgrupper, träfflokal och anhörigavlastning i form av korttidsvård samt plats i dagverksamhet är insatser för att stödja närstående och att bryta isolering och ge den anhöriga möjligheten till egen tid. Genom Baltzars träfflokal och utökad samverkan med externa parter ser förvaltningen möjligheter att identifiera flera anhöriga med behov av stöd.

Äldre är delaktiga och har självbestämmande

Ett personcentrerat arbetssätt möjliggör den äldres delaktighet och självbestämmande. För att kunna arbeta personcentrerat krävs samverkan, förståelse för varandras roller och uppdrag samt en följsamhet till äldreomsorgens värdegrund. Samverkan kring den enskilde i team med berörda personalkategorier är nödvändigt för ett personcentrerat arbetssätt. De särskilda boendena ska utveckla teamarbetet och öka kunskapen om varandra roller.

Måltiden är dagens höjdpunkt för många äldre. För de äldre som inte orkar eller har förmåga att delta i aktiviteter ger måltiden en möjlighet till social stimulans och meningsfullhet. I linje med Agenda 2030 mål 2 ska förbättrad nutrition uppnås och äldres näringsbehov tillgodoses. Förvaltningens dietister kommer, genom att utbilda personalgrupperna, öka kunskapen kring matens och måltidens betydelse för de äldres välmående.

Systematisk uppföljning

Äldreomsorgens kvalitet säkerställs genom en systematisk och bred uppföljning på såväl individ- som avtalsnivå. Likvärdig kvalitetsuppföljning genomförs oavsett om verksamheten drivs i egen regi eller av entreprenör. Den stadsgemensamma uppföljningen kommer 2021 att genomföras inom vård- och omsorgsboende. På grund av pandemin genomfördes inte all planerad uppföljning av hemtjänstutförare 2020. Viss kompletterande uppföljning av dessa kommer att genomföras under 2021.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	70 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	57 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel digital nattillsyn i hemtjänsten	0 %	Tas fram av nämnd	År
Kommentar Digital nattillsyn kommer sannolikt att finnas att tillgå under året. Det är ännu inte beslutat om den enskilde ska ha ett biståndsbeslut på detta först.			
 Andel digitala inköp i hemtjänsten	0 %	Tas fram av nämnd	År
Kommentar Upphandlingen av digitala inköp är försenad. Målvärde sätts i T1.			
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	86 %	86 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	77 %	78 %	År
 Andel smarta lås i hemtjänsten	0 %	Tas fram av nämnd	År
Kommentar Stadsdelsnämnderna har olika implementeringsperioder för smarta lås. Inom Kungsholmen kommer med största sannolikhet inget iförande ske under 2021.			
 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	81 %	Tas fram av nämnd	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	81 %	Tas fram av nämnd	År
Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	92 %	93 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	85 %	86 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	82 %	82 %	År
Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvarsfördelning och kostnadsansvar för personer över 65 år i behov av insatser från individ- och familjeomsorgen eller socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna se över indikatorerna utifrån såväl ett äldre- som ett verksamhetsperspektiv inom äldreomsorgen i syfte att i samband med Essets införande komplettera eller ersätta underlagen för desamma, eller ändra indikatorer inom verksamhetsområdet	2021-01-01	2021-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen samt vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden	2021-01-01	2021-06-30
Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur avtals- och verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen ska organiseras	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete stadsdelsnämnderna och Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet i syfte att säkerställa en stadsgemensam bottenplatta	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram och införa ett obligatoriskt introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna undersöka förutsättningarna för att driva viss profilboende-verksamhet i egen regi	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna pilottesta elektroniska inkontinensutredningshjälpmedel i syfte att utreda om ett breddinförande är lämpligt.	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av äldreomsorg för	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
förvaltningsområdet judiska och romska i samråd med de berörda nationella minoriteterna		
 Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda hur stadens hälso- sjukvårds organisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 pers per 14 dagar	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna se över hörselmiljöerna ur ett verksamhetsperspektiv inom stadens äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka eventuella områden inom äldreomsorgen som med fördel kan organiseras inom stadens äldreregionområden	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhörigstöd inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och införa en obligatorisk introduktionsutbildning för alla medarbetare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna testa möjligheten att genom tekniska lösningar öka rörelsefriheten för boende med demens vid vård- och omsorgsboende samt identifiera eventuella etiska problem som behöver hanteras kopplat till detta	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.5.1 Äldreomsorgen är trygg och säker

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att samtliga verksamheter bedriver ett strukturerat kvalitetsarbete med sammanställning och analys av underlag som säkerställer att rätt prioriteringar genomförs. Under året ska intern och extern samverkan, särskilt med Region Stockholm, utvecklas för en trygg äldreomsorg, till exempel för sårbara grupper. Viktiga insatser är anhörigstöd, äldreкураторer och Tryggt mottagande i hemmet, särskilda förstärkningsteam samt individuella risk- och funktionsbedömningar i vården. Samtliga enheter hanterar avvikelser och incidenter i kvalitetshöjande syfte. Verksamheterna ska kännetecknas av ett professionellt arbetssätt där varje medarbetare förstår sin roll och sitt ansvar. Att förstå sin och andras yrkesroll är nödvändigt för att lyckas i det gemensamma arbetet med en trygg äldreomsorg. Stadens nya mat- och måltidspolicy ska fortsatt implementeras.

Förväntat resultat

Den äldres upplevelse av trygghet ökar både inom ordinärt- och särskilt boende. Vården och omsorgen utgår från en helhetsbedömning av den enskildes behov där samverkan fungerar och patientsäkerheten är fortsatt hög.

Anhöriga uppmärksammas och får stöd för egen del.
Äldre och dess närstående får den information som de är i behov av.
Maten som serveras är varierad, näringsrik och ges fördelad över dygnet.
Nöjdheten med hur maten smakar ökar.
Basala hygienrutiner och klädregler följs av samtlig personal.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel äldre som upplever att de blir informerade om tillfälliga förändringar	62 %		År
♀ Andel äldre som upplever god personalkontinuitet	77 %		År
Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler.	90 %		År
Hemtjänst: Andel beställningar där den enskildes individuella målformuleringar för den beställda hjälpen framgår.	85 %		År
Särskilt boende: Andel beslut om skyddsåtgärd som är kopplad till en individuell hälsoplan (vårdplan)	80 %		År
Särskilt boende: Andel personer som har upprättat plan med förebyggande åtgärder vid bedömd risk avseende fall, trycksår, nutrition och munhälsa	75 %		År
Vård och omsorgsboende: andel äldre som upplever att personalen kommer inom rimlig tid om de påkallar hjälp	80 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En hygiendag genomförs den 18 mars.	2021-01-15	2021-04-30
Inom vård- och omsorgsboenden ska strukturerade måltidsobservationer genomföras.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

1.5.2 Den äldre är delaktig och har självbestämmande

Beskrivning

Äldre får sina grundläggande behov tillgodosedda och är delaktiga i utredningsprocessen och vid planering av insatser. För att utveckla den äldres delaktighet och självbestämmande ska äldreomsorgens nationella värdegrund återigen belysas på samtliga nivåer i organisationen. Genomförandeplanerna ska utvecklas med hänsyn till den enskildes önskemål. Utifrån intresse och funktionsförmåga ska den äldre stimuleras genom exempelvis utevistelser, aktiviteter och social samvaro. Äldre ska i högre grad erbjudas delaktighet i vardagssysslor, till exempel måltidsförberedelser. Samtliga professioner ska skapa förutsättningar för att den äldre är delaktig och har självbestämmande.

Förväntat resultat

Kvinnor och män får en likvärdig äldreomsorg utifrån individuella behov och den enskilde är delaktig och har självbestämmande.

Genomförandeplanen återger den enskildes individuella behov och intressen samt förmågor och önskemål.

Äldres upplevelse av bemötandet är fortsatt gott.

Den äldre har lätt att få kontakt med både utförare och beställare. Inom vård- och omsorgsboende är den äldre nöjd med möjligheterna till aktiviteter, utevistelse och social stimulans. Äldres nöjdhet med möjligheten till utevistelse ökar. Inom vård- och omsorgsboende ökar den äldres nöjdhet med måltidsmiljön och skillnaderna i nöjdhet mellan kvinnor och män minskar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel äldre som upplever att de har lätt att få kontakt med personalen vid behov	75 %		År
♀ Dagverksamhet: andel äldre som upplever att de har möjlighet att påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten.	60 %		År
♀ Dagverksamhet: andel äldre som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	95 %		År
Hemtjänst: andel äldre som upplever att de har deltagit i planering av insatsernas utförande	80 %		År
♀ Vård- och omsorgsboende: andel äldre som är nöjda med aktiviteter inom boendet	63 %		År
♀ Vård- och omsorgsboende: andel äldre som är nöjda med den mat som serveras	72 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Samtliga verksamheter inom äldreomsorgen ska, med stöd av äldreomsorgens dietist, fortsätta implementera den nya mat- och måltidspolicyn.	2020-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Stadsdelsnämnden bidrar till målet om en hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt framförallt genom samverkan med näringsliv, akademi och relevanta bolag och förvaltningar internt inom staden. Förvaltningen bevakar de lokala intressena och säkerställer att förutsättningarna för kommunal verksamhet såsom förskolor, bostäder med särskild service och boenden för äldre beaktas när nya bostadsområden planeras i stadsdelsområdet.

Nämndens verksamheter minskar utsläppen av växthusgaser när resor, transporter och leveranser sker på ett så hållbart sätt som möjligt. Under året ska nämndens utförarenheter gemensamt ta sig an ett fokusområde som handlar om tema mat. Verksamheterna har en hälsosam och hållbar miljö där aktiva val medverkar till att klimat- och miljöpåverkan minskar. Under året ska miljöarbetet på ett tydligare sätt knytas till Agenda 2030.

Förvaltningens arbete med att anpassa parker och grönområden till nya klimatförutsättningar och bidra till biologisk mångfald fortsätter.

Nämndens verksamheter erbjuder kulturella upplevelser och träffpunkter för olika åldrar vilket ger kungsholmsbor möjlighet att delta i kultur- och föreningsliv i sin närmiljö. Träffpunkterna anpassar sin verksamhet utifrån eventuella fortsatta restriktioner utifrån pandemin. Civilsamhällets engagemang underlättas bland annat genom föreningsbidrag.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Förvaltningen bidrar till verksamhetsmålet genom att arbeta i linje med stadens nya näringslivspolicy. Näringslivspolicyn har fyra fokusområden; stimulera tillväxt och företagsamhet, förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning, skapa attraktivare miljöer och bättre framkomlighet samt öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens.

Genom en väl utvecklad offentlig såväl som kommersiell service, bra kommunikationer och ett centralt läge stimulerar stadsdelsområdet tillväxt.

Förvaltningen arbetar för att upprätthålla en god service och tillgänglighet. Regelbundna samverkansmöten med Kungsholmens företag- och fastighetsägarföreningar hålls. Förvaltningen informerar kontinuerligt om det stöd och de lättnader som staden erbjuder näringslivet samt förmedlar information från Stockholm Business Region om aktuella näringslivsfrågor. Informationsmöten arrangeras med representanter från stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret som redovisar aktuella exploateringsplaner och planernas påverkan på företagens närområden. Förvaltningen underlättar för näringslivet genom "en väg in" för företagarna, med konkret hjälp och vägledning i företagskontakter med stadens olika funktioner. Upphandlingar görs enkla och tydliga för att underlätta för mindre företag att delta.

Förvaltningen samverkar med de lokala företagarföreningarna och andra aktörer i civilsamhället för att skapa en attraktivare och tryggare närmiljö. Som ett gott exempel har platssamverkan genomförts i Hornsbergsområdet. Platssamverkan kommer att fortsätta utvecklas under verksamhetsåret. Nämndens trygghetsskapande åtgärder i den fysiska stadsmiljön samt det socialt preventiva arbetet bidrar till att ge bättre förutsättningar för företagandet inom stadsdelsområdet och därigenom till en mer hållbar stadsutveckling, i enlighet med Agenda 2030, mål 11: Hållbara städer och samhällen. De trygghetsskapande åtgärderna beskrivs närmare under mål 1.2.

Samverkan med akademien

I linje med näringslivspolicyn samverkar förvaltningen med akademien för att öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens. Kompetensförsörjningen är avgörande för företagets investeringsvilja och för offentlig verksamhets möjlighet att skapa välfärd. Nämnden samverkar med universiteten kring den verksamhetsförlagda utbildningen. Äldreomsorgen på Kungsholmen är en av stadens fyra akademiska noder vilket innebär ett kontinuerligt samarbete kring de studenter som tas emot från Sophiahemmets högskola och Karolinska institutet. Samtliga verksamhetsområden tar emot studenter och elever.

Alströmerhemmet deltar i ett projekt med äldreförvaltningen, Beteendelabbet och Vinnova. Projektet syftar till att ta fram åtgärder som underlättar för medarbetare att följa basala hygienrutiner. Kontakt har tagits med Verklighetslabb och forskningsprogrammet DöBra om möjlighet att få delta i framtida projekt. Dialog pågår med Sophiahemmets högskola om att i framtiden kunna ta emot studenter som kan skriva uppsats utifrån nämndens verksamheter. Detta som ett sätt att ta del av kunskap och evidens till våra verksamheter.

Nämndmål:

2.1.2 Kungsholmens stadsdelsnämnd underlättar för det lokala näringslivet

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en nära och kontinuerlig dialog med det lokala näringslivet. Samverkan sker utifrån stadens nya näringslivspolicy för Stockholms stad. Förvaltningen träffar kontinuerligt företagare och initierar samverkan kring olika aktuella näringslivsrelaterade frågor i närområdet. För att underlätta för de lokala företagen arrangeras informationsmöten om aktuella näringslivsrelaterade frågor inom ramen för förvaltningens ansvarsområden. Samverkan med akademien är fortsatt god och en hög andel studenter får verksamhetsförlagd praktik i verksamheterna.

Förväntat resultat

Nämnden har ett gott samarbete med lokala företagare och entreprenörer på Kungsholmen. Förvaltningen underlättar för företagen i deras kontakter med stadens olika funktioner. Tillväxt och företagsamhet stimuleras genom förbättrad service och tillgänglighet. Attraktivare miljöer skapas i samverkan. Förvaltningen möjliggör för mindre företag att delta i upphandlingar. Det finns goda möjligheter att starta företag och utveckla företag på Kungsholmen. Samverkan med akademien är god.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att i stadsutvecklingen tidigt beakta och samordna nämndens behov av förskoleplatser, bostäder med särskild service, vård- och omsorgsboenden, seniorbostäder samt parker och grönområden.

Lokalerna ska vara ändamålsenliga och yteffektiva. Underhåll sker löpande i samråd med berörda fastighetsägare för att säkerställa hållbarhet över tid.

Antalet förskolebarn kommer att minska fram till år 2024 och förvaltningen behöver avveckla förskolelokaler för att resurserna ska användas effektivt. Under året som gått har cirka 180 förskoleplatser avvecklats vilket innebär cirka 5 Mkr i minskade hyreskostnader. Under 2021 behöver förvaltningen avveckla cirka 80-100 förskoleplatser, vilket kommer ske genom att mindre förskolor flyttar in och integreras i större förskolor.

Under 2021 byggs en ny förskola på Stora Essingen med plats för drygt 100 barn. Förskolan kommer att vara färdig för inflyttning i början av 2022. I samband med detta avvecklas förskolorna Vängåvan och Galaxen på Stora Essingen och barn och personal på dessa förskolor flyttar in i den nya förskolan.

Hemtjänsten i egen regi har ökat i omfattning och verksamheten kommer från och med 2021 att delas upp och ha sin verksamhet i två lokaler. Att dela upp verksamheten är nödvändigt för att all personal ska få plats. Det underlättar också verksamhetens möjlighet att förkorta gångtider då lokalerna ligger i olika delar av stadsdelsområdet.

En stadsgemensam äldreboendeplan och en boendeplan för personer med funktionsnedsättning tas fram under första kvartalet 2021.

Förvaltningen ser ett stort behov av upprustning och renovering av Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende och Fridhemmets servicehus för att säkerställa att verksamhetens lokaler är ändamålsenliga. Även en viss förnyelse av inventarier är nödvändig på nämndens vård- och omsorgsboenden i egen regi och på entreprenad. Inventeringen av möbler i boendenas gemensamhetsutrymmen fortsätter för att planera investeringar på flera års sikt.

Stadsutveckling

Förvaltningen samverkar med stadsbyggnadskontorets, exploateringskontoret och trafikkontorets avseende Kungsholmens stadsutvecklingsområden. Under året fortsätter förvaltningen bevaka nämndens behov av verksamheter i Stadshagen, Kristineberg, på Essingeöarna och i kvarteret Tegelbruket på östra Kungsholmen. I samband med de planerade förtätningarna är det en utmaning av få tillräckligt stora och ändamålsenliga förskolegårdar samt att få tillräckligt med friyta med attraktiva och långsiktigt hållbara parker. Frågor om grönkompensation är också angelägna att driva då flera av de stadsutvecklingsprojekt som pågår innebär att parkmark exploateras. I utvecklingen av Stadshagen är frågor om trygghet och tillgänglighet särskilt viktiga att driva.

Förvaltningen avser att delta i stadens arbete med att utreda möjligheterna för en 11-spelsplan i Kristineberg samt att delta i stadens arbete med att samverka med *Förvaltningen för utbyggd tunnelbana* (FUT) avseende ny tunnelbanelinje mellan Fridhemsplan och Älvsjö.

Förvaltningen arbetar för ett tydligt barn-, jämställdhets- och tillgänglighetsperspektiv i planeringen, bland annat genom att efterfråga barnkonsekvensanalyser och i remisser bevaka tillgänglighetsfrågorna i alla typer av boenden.

Förvaltningens arbete med att Kungsholmens bostadsområden ska erbjudas kommunal service i tillräcklig omfattning sker i enlighet med Agenda 2030; mål 3: God hälsa och välbefinnande, mål 5: Jämställdhet, mål 10: Minskad ojämlikhet, mål 11: Hållbara städer och samhällen, mål 12: Hållbar konsumtion och produktion, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna och mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0	Tas fram av nämnd	År
Kommentar En servicebostad med åtta lägenheter blir inflyttningsklar 2022 enligt den preliminära tidplanen.			

Nämndmål:

2.2.1 I Kungsholmens bostadsområden erbjuds kommunal service i tillräcklig omfattning

Beskrivning

I remissvar och deltagande i arbetsgrupper bevakar och verkar förvaltningen för att invånarnas behov av specialbostäder, förskolor, äldreboenden och offentliga platser inom Kungsholmens stadsdelsområde tillgodoses. Genom ett effektivt nyttjande av lokaler,

personal och kompetens skapas förutsättningar för en hållbar ekonomi och god kvalitet. För att bidra till en god lokalförsörjning analyseras och matchas lokalerna efter verksamheternas behov. Underhåll sker löpande i samråd med berörda fastighetsägare för att säkerställa hållbarhet över tid.

Förväntat resultat

När nya bostäder byggs på Kungsholmen har invånarna god tillgång till kommunal service samt parker och grönområden som är tillgängliga för alla. Det finns förskolor, bostäder med särskild service och äldreboenden i tillräcklig omfattning. Lokalförsörjning planeras i samverkan och utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål då förvaltningen minskar utsläppen av växthusgaser genom att transporter, leveranser och resor är klimatsmarta. Medarbetarna använder sig i första hand av gång, cykel och kollektivtrafik som transportmedel. Inom förvaltningen finns elcyklar och elbilar att tillgå. Förvaltningen följer de preliminära riktlinjerna i stadens rese- och mötespolicy som väntas blir klar under 2021.

Förvaltningen ställer miljökrav i avtal med drift- och anläggningsentreprenader. Dessa innehåller bland annat krav på drivmedel till fordon och arbetsmaskiner, användningen av kemiska produkter samt andra material och varor. Under året kommer en miljörevision av drift- och anläggningsentreprenadernas maskinpark genomföras.

Skräphanteringen i parkerna effektiviseras ytterligare efter tidigare satsning på digitala och miljösmarta skräpkorgar, vilket har inneburit tydliga ekonomiska och miljömässiga vinster, bland annat minskade antalet transporter i parkerna. Placering av skräpkorgar ses nu över kontinuerligt för att optimera insamling samt minska tömningsfrekvenser och transporter. Förvaltningen verkar för stärkt samarbete med trafikkontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB, i syfte att förbättra och effektivisera skräphanteringen så att den offentliga miljön upplevs ren och snygg oavsett förvaltningsgränser. Under året kommer förvaltningen också utreda ett nytt system för vanliga skräpkorgar med en sensor som signalerar fyllnadsgrad till entreprenören, och som kan komplettera de miljösmarta självkomprimerande skräpkorgarna.

Förvaltningens arbete med att hållbara transporter sker i enlighet med Agenda 2030; mål 3 God hälsa och välbefinnande, mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 11 Hållbara städer och samhällen och mål 13 Bekämpa klimatförändringarna.

Nämndmål:

2.3.1 Nämndens transporter och resor är klimatsmarta

Beskrivning

Förvaltningen informeras om riktlinjerna i stadens rese- och mötespolicy när den blir klar under 2021. Förvaltningens transporter, mattransporter, leveranser och resor är klimatsmarta.

Cykelåkeri används i första hand för transporter när det är möjligt. Medarbetarna använder sig i första hand av gång, cykel och kollektivtrafik som transportmedel. Inom förvaltningen finns elcyklar och elbilar att tillgå.

Förväntat resultat

Minskade utsläpp av växthusgaser genom förvaltningens hållbara transporter, leveranser och resor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomförande av miljörevision av park- och anläggningsentreprenörernas maskinpark.	2021-01-01	2021-12-31
Utreda miljösmart system för befintliga skräpkorgar.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet bland annat genom att nämndens verksamheter skapar förutsättningar för att enskilda kan ta del av hälsofrämjande aktiviteter och kulturella upplevelser. Planeringen för aktiviteter och samverkan är beroende av pandemins utveckling och medföljande restriktioner. Planering utifrån stadens nya kulturstrategiska program planeras till tertiärrapport 1 om utvecklingen av pandemin går åt rätt håll. Kultur kan utgöra ett viktigt stöd i återhämtningen när pandemin ebbat ut. Planering av ett nationaldagsfirande sker utifrån utvecklingen. Fortsatt planeras för utomhusaktiviteter där stadsdelsområdets parker och grönområden bidrar till att stimulera invånarna och besökarna till fysisk aktivitet och fritidsaktiviteter.

Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett varierat kultur- och fritidsutbud

Förskolan och parklekarna erbjuder ett brett utbud av olika aktiviteter utifrån barn och ungas behov och önskemål. Barnen står för ett stort eget kulturskapande i form av dramatisering, dans, egengjord musik och egna berättelser. Samtidigt får barnen tillgång till professionell kultur i form av teater, museer och andra utställningar bland annat genom stadens kultursatsning Kulan som erbjuder rabatterade kulturupplevelser.

Förvaltningen arbetar aktivt för att nå ut med information om kultur- och fritidsaktiviteter till barn och unga, med särskild fokus på grupper som inte nås av dagens verksamheter. Barn och unga med funktionsnedsättning ges information om *Fritid för alla*, ett nätverk i Stockholms stad som arbetar med att utveckla fritidsutbudet för barn och unga med funktionsnedsättning i åldrarna 7-25 år. Förvaltningen informerar även om webbplatsen *Fritidsnätet*, där det finns ett samlat fritidsutbud för barn, unga och unga vuxna med funktionsnedsättning.

Kultur och fritid är införlivat i det ordinarie arbetet i verksamheterna för personer med funktionsnedsättning och aktiviteter planeras tillsammans med brukarna. Fritidsgården Kuggen arbetar för att nå fler ungdomar, framförallt flickor och nyanlända, genom att sprida information om fritidsgården i sociala medier och genom skolan. Aktiviteter tas fram och

anpassas för att locka fler intresserade. Kungsholmens och Östermalms gemensamma satsning på att erbjuda en trygg mötesplats för unga hbtq-personer fortsätter.

Äldre som målgrupp har varierande behov och förutsättningar. Nämndens verksamheter ger på olika sätt aktiva, ensamma och svårt sjuka äldre möjlighet att vara fysiskt, socialt och kulturellt aktiva. Stor vikt läggs vid förebyggande insatser. Äldreomsorgens förebyggande enhet spelar här en viktig roll i att fånga upp äldre och erbjuda olika insatser i syfte att öka de äldres välbefinnande. Baltzars träfflokal kommer under året att, om pandemisituationen tillåter, ha öppet, dock med begränsat antal bokade besök.

Anhörigkonsulenter i flera stadsdelsförvaltningar samverkar kring riktade stödaktiviteter för anhöriga.

På Baltzars träfflokal uppmärksammas minoritetsgruppernas nationaldag, flaggdag och självständighetsdag bl.a. med mat och musik från deras kulturer. Litteratur kommer att införskaffas på meänkieli, finska och samiska. Underhållning riktad till minoritetsgrupperna genomförs under året. Kontakt har etablerats med tornedalingars och samers intresseföreningar och de har visat intresse för att anordna egna aktiviteter på Baltzar. En förskola erbjuder verksamhet på finska för vårdnadshavare som önskar det för sina barn.

Det ideella evenemanget i föreningslivet har stor betydelse för ett levande civilsamhälle. Nämnden beviljar föreningsstöd för att uppmuntra till engagemang i föreningslivet. När föreningslivet återgår till fysiska möten erbjuder sig förvaltningen att åter pröva förutsättningarna att starta ett föreningsråd i syfte att förvalta allmänna samlingslokaler på Kungsholmen.

Parker och grönområden möjliggör en mångfald av fritidsaktiviteter

Parker och grönområden utvecklas med höga upplevelsevärden och plats för alla. Det ska finnas plats för såväl lek, spontanidrott och avkoppling. Behov av en helhetssyn på funktionerna i innerstadens parker finns och ökar i takt med att staden byggs tätare. När nya parker anläggs i exploateringsområden arbetar förvaltningen för att invånarnas behov ska tillgodoses. Ett starkt samarbete med idrottsförvaltningen och fastighetskontoret är viktigt.

I syfte att lyfta de kulturhistoriska värdena som finns i våra parker genomförs en kulturvandring för allmänheten i en park på Kungsholmen under året.

Den lekmiljö som förnyas i Signalparken i Marieberg är främst riktad till yngre barn, då det är det som området har störst behov av. Parken som färdigställa och invigs under året, kommer bestå av en blandning av funktioner som lockar både till rörelse, roll- och upptäckarleik och främjar ett jämställt nyttjande. Ett nytt lekhus, i form av en miniatyr av Fredhälls gård som tidigare låg på platsen, kommer att byggas i Tora Dahls park. Medborgardialog kommer genomföras i samband med att ett förslag till upprustning av lekplatsen i Kristinebergsparken tas fram.

Ett nytt utegym på Stora Essingen utreds under året och i samband med detta genomförs en medborgardialog. Flera utredningar och remisser för att utöka möjligheten till bad pågår kring på Kungsholmen.

Förvaltningens arbete med kultur, fritidsaktiviteter, parker och grönområden sker i enlighet med Agenda 2030; mål 3: God hälsa och välbefinnande, mål 5: Jämställdhet, mål 10:

Minskad ojämlikhet och mål 13 Bekämpa klimatförändringarna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	67 %	67 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	81 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	81 %	76 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	65 %	65 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kulturnämnden ska samverka med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna inom ramen för fältassistenternas förebyggande arbete utveckla ett arbetssätt för att nå målgrupper som inte deltar i fritidsaktiviteter i lika hög utsträckning, vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

2.4.1. Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett varierat kultur- och fritidsutbud
Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna skapar förutsättningar för att enskilda, oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller socioekonomisk bakgrund kan ta del av hälsofrämjande aktiviteter och kulturella upplevelser. För att stimulera fler stockholmare till att bli fysiskt aktiva beaktas Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022. I planering ska hänsyn tas till stadens nya kulturstrategiska program.

Barnen på förskolorna ska varje dag få möjlighet till fysiska aktiviteter. De ska också ges möjlighet att ta del kulturella upplevelser och utöva eget skapande. För barn och unga erbjuds en meningsfull fritid och tillgång till trygga och jämställda mötesplatser. Parklekar och fritidsgården arbetar för ett jämställt utnyttjande. För äldre och personer med funktionsnedsättning planeras aktiviteter i dialog med målgrupperna och enskilda motiveras till hälsofrämjande aktiviteter. De öppna mötesplatserna för vuxna och äldre informerar om utbud och aktiviteter och anpassar utbudet utifrån dialog och efterfrågan.

Beroende av pandemins utveckling planeras för ett nationaldagsfirande i Rålamshovsparken. Nämnden beviljar föreningsstöd för att uppmuntra till engagemang i föreningslivet. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att kungsholmsborna får ett varierat utbud av aktiviteter och att de föreningar som erhållit bidrag står för demokratiska värderingar.

Förväntat resultat

Barnen i förskolan får utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om litteratur och andra texttyper.

I förskolan upplever vårdnadshavare att förskolan ger barnet möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan.

Barn, unga, vuxna och äldre får ta del av ett varierat kultur- och fritidsutbud. De aktiviteter som erbjuds är tillgängliga för alla.

Barn och ungdomar är fortsatt nöjda med tillgången till kultur- och idrottsaktiviteter.

Föreningar är engagerade och bidrar till stimulans och aktiviteter för kungsholmsborna.

Kulturen ger stöd till en återgång och anpassning när pandemin ebbat ut.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla barn i förskolan tar del av professionella kulturupplevelser t.ex. KULAN	2020-01-01	2021-12-31
Utreda förutsättningar för kulturlokal som kan hyras av det lokala föreningslivet	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

2.4.2. Parker och grönområden möjliggör en mångfald av fritidsaktiviteter

Beskrivning

Nämnden bidrar till målet genom att utveckla parker och grönområden som ökar invånarnas och besökarnas möjlighet till fritidsaktiviteter. Nämnden utvecklar parker och grönområden samt skapar aktiviteter för ett jämställt och tillgängligt nyttjande året om.

Förväntat resultat

Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt nyttjande. Parklekarna är välbesökta och upplevs tillgängliga.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel besökare som är nöjda med parklekarnas verksamhet	95 %		År
Kungsholmsbor tycker att det finns goda möjligheter till spontanidrott i Stockholm	82 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra en kulturhistorisk vandring i en park på Kungsholmen.	2021-01-01	2021-12-31
Genomföra en medborgardialog i samband med utredning för ett nytt utegym på Stora Essingen.	2021-01-01	2021-12-31
Utreda förutsättningar för att bedriva en fritidsgård i utomhusmiljö	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Nämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål genom att arbeta med utgångspunkt

i Stockholms stads miljöprogram 2020-2023, stadens klimathandlingsplan 2020-2023 och Agenda 2030. Arbetet med stadens kommande handlingsplan för klimatanpassning påbörjas under året då även förvaltningens lokala miljö- och klimathandlingsplan implementeras.

Under 2021 riktar förvaltningen ökat fokus mot samverkan, reducering av organisatoriska gränser samt kunskapshöjande insatser, framförallt kring temat Mat. Arbetet med tema Mat utgår ifrån stadens Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat och relaterar också till flera mål i Agenda 2030.

Strävan att arbeta för en hållbar livsmiljö för brukare och medarbetare utifrån stadens program pågår fortsatt i förvaltningen genom en rad åtgärder:

- energieffektiviseringar i verksamheternas lokaler,
- minskning av mängden matsvinn och avfall, samt användande av plast och icke nödvändiga engångsmaterial,
- ökning av återbruk och materialåtervinning,
- fortsatt prioritera ekologiska och vegetariska alternativ aktivt,
- ökad medvetenhet om kemikalier och förvaltningens förskolor fortsätter arbetet med Kemikaliesmart förskola.

Förvaltningens arbete med att bidra till en hållbar livsmiljö går i linje med flera mål i Agenda 2030, bland annat mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa och välbefinnande, mål 6: Rent vatten och sanitet för alla, mål 7: Hållbar energi för alla, mål 11: Hållbara städer och samhällen, mål 12: Hållbar konsumtion och produktion, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

Under året ska relationen mellan miljö och klimat och mål främst kopplat till de mänskliga rättigheterna undersökas. Se aktivitet och avsnitt Agenda 2030.

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

Förvaltningen kommer även fortsätta med försöket att på några utvalda platser att låta gräset växa upp under träden, för att bidra till den biologiska mångfalden samt för att skydda träden vid gräsklippning.

För att åstadkomma ett trädbestånd med kontinuitet över tid kan det finnas behov av att byta ut gamla träd till nya. Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att ta fram trädvårdsplaner. Trädvårdsplanen för Polishusparken färdigställs under året och kommer ligga till grund för val av träd vid nyplantering. Förvaltningen återplanterar träd och perenner under året. Val av trädarter som ska återplanteras anpassas till de förutsättningar som finns på platsen.

Förvaltningen har deltagit i stadens arbete med att ta fram en ny handlingsplan för biologisk mångfald. Lokal åtgärdsplan tas fram i samarbete med miljöförvaltningen under 2022.

Genom att stärka den ekologiska infrastrukturen kan staden anpassas bättre till nya klimatförutsättningar. Ett förändrat klimat innebär bland annat en intensivare nederbörd samt längre torrperioder. Investeringar i system för dagvattenhantering i parkerna ska utvecklas för att kunna hantera ökad nederbörd och ökad andel kraftiga skyfall. Förvaltningen deltar i arbetet med att ta fram en skyfallsstrategi och åtgärdsprogram för hela staden. I Rålsambhovsparken avslutas arbetet med mångfunktionella anpassningar för dagvatten- och

skyfallshantering under året, som förvaltningen beviljats statligt stöd från Boverket för. Åtgärderna ska göra parken mer rustad för kraftiga regn och kunna ta hand om och rena dagvatten, men också ge andra mervärden till parken och dess besökare.

En miljösamt skräpkorg med källsortering placeras ut i Rålambshovsparken. För fortsatt utbyggnad av källsortering i parkerna krävs samordning med trafikkontoret och Stockholm vatten och avfall (SVOA).

Förvaltningen deltar fortsatt i styrgruppen för arbetet med lokalt åtgärdsprogram (LÅP) för god vattenstatus i bland annat Riddarfjärden, tillsammans med berörda förvaltningar.

Förvaltningens arbete att anpassa parker och grönområden till nya klimatförutsättningar och bidra till biologisk mångfald sker i enlighet med Agenda 2030; mål 3: God hälsa och välbefinnande, mål 11: Hållbara städer och samhällen, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna och mål 15: Ekosystem och biologiskt mångfald.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggsvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	80 %	80 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	60 %	60 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,8 kg CO ₂ per kg livsmedel	1,8 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	2,4 GWh	1945 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram riktlinjer för mat och måltid i förskolan i enlighet med måltidsstrategin	2021-01-01	2021-12-31
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen klargöra ansvarsfrågan i avtal för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

2.5.1 Nämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

Beskrivning

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål genom att fortsätta arbeta med utgångspunkt i stadens miljöprogram, stadens klimathandlingsplan och Agenda 2030. Tema mat är prioriterat under året och utgångspunkten är stadens strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat. Ekologiska och vegetariska livsmedel väljs i första hand; även vid representation, catering och övriga inköp. Genom välplanerade (måltids)inköp motverkas matsvinn. Det matsvinn som ändå uppstår ska gå till matavfallsinsamling. Klimatpåverkan från livsmedel mäts med verktyget Hantera Livs. I syfte att ytterligare minska energiförbrukningen ska förvaltningens lokaler kartläggas ur ett energiperspektiv. Vid upphandlingar och inköp av varor och tjänster ställs krav på giftfria, klimatsmarta och energieffektiva produkter. Onödiga engångsmaterial och förpackningar undviks i möjligaste mån och användningen av plast ska fasas ut så långt som det går i verksamheterna.

Förväntat resultat

Energianvändningen i förvaltningens lokaler minskar.
Andelen ekologisk och vegetarisk mat i verksamheterna ökar.
Matsvinnet minskar och det matsvinn som ändå uppstår går till matavfallsinsamling.
Andelen hämtställen med matavfallsinsamling ökar.
Övrigt avfall som uppstår, i synnerhet plast, återvinns i fler av förvaltningens lokaler.
Minskad exponering och ökad medvetenhet om skadliga kemikalier genom medvetna inköp.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Aktiviteter och kunskapshöjande insatser inom fokusområdet "Tema Mat" enligt God, hälsosam och klimatsmart mat - Matstrategi för Stockholms stad.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen etablerar matavfallsinsamling i de verksamheter som ännu inte har detta. De verksamheter som inte har rätt förutsättningar för att samla in matavfall i kärl ska tillsammans med fastighetsägarna undersöka möjligheten att installera matavfallskvarn.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen mäter matsvinn hos de verksamheter som serverar mat.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska ta fram ett grundmaterial för förskolekökens egenkontroll	2021-01-01	2021-12-31
Kartlägga förvaltningens lokaler ur ett energiperspektiv i syfte att minska energiförbrukningen, och planera för energieffektiviserande insatser.	2021-01-01	2021-12-31
Placera ut miljösmart skräpkorg med källsortering i Rålambshovsparken.	2021-01-01	2021-12-31
Undersöka verktyg och arbetssätt för hur förvaltningen kan integrera miljö- och klimatarbetet med Agenda 2030-målen 2 Ingen hunger, 3 God hälsa och välbefinnande, 5 Jämställdhet, 10 Minskad ojämlikhet och 16 Fredliga och inkluderande samhällen.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

2.5.2 Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

Beskrivning

Nämnden bidrar till målet genom att bland annat arbeta med strategier för dagvattenhantering samt skötsel och åtgärder som gynnar biologisk mångfald.

Förväntat resultat

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar. Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förstärks.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Avsluta klimatanpassningsarbetet i Rålambshovsparken och slutrapportera projektet till Boverket.	2021-01-01	2021-12-31
Sköta strandlinjen mot Kungsholmen och Essingeöarna så att både rekreation och biologisk mångfald främjas.	2021-01-01	2021-12-31
Ta fram trädvårdsplaner för de större aktuella parkinvesteringsprojekten.	2021-01-01	2021-12-31
Utreda möjligheten till ökat lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) i varje parkupprustningsprojekt.	2021-01-01	2021-12-31
Återplantering av träd och perenner på Kungsholmen.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål genom att verksamheterna bedrivs med fokus på att nå uppsatta verksamhetsmål inom tilldelad budgetram. Uppföljning av verksamhet, personal och budget sker kontinuerligt på olika nivåer för att snabbt kunna anpassa verksamheterna vid eventuella förändringar.

Rådande pandemi har medfört stora konsekvenser för samhället i stort och för nämndens verksamheter. Osäkerheten i ekonomin förväntas kvarstå under 2021. Chefer och medarbetare har under pandemin visat stort mått på engagemang, idériakedom, handlingskraft och mod. Med sjukfrånvaron har samtidigt varit hög och det höga tempot har tagit på krafterna.

Fokus under verksamhetsåret 2021 blir fortsatt på bemanning och kompetensförsörjning, en hälsosam arbetsmiljö samt att ge stöd och förutsättningar till ett närvarande ledarskap. Engagemanget och de goda idéerna som skapats i pandemins spår ska tas till vara.

För att stödja skapandet av en innovativ kultur på förvaltningen finns en intern arbetsgrupp med representanter från förvaltningens olika avdelningar. Arbetsgruppen ska stödja verksamheter i innovationsarbetet samt sprida kunskap och lärdomar mellan verksamheter inom förvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål om ett ekonomiskt hållbart Stockholm genom att verksamheterna bedrivs med fokus på att nå uppsatta verksamhetsmål inom tilldelad budgetram.

För att nämndens resurser ska användas på bästa sätt för medborgarna är det viktigt att samtliga verksamheter prioriterar måluppfyllelse och har fokus på kostnadseffektivitet. Ekonomiuppföljningar genomförs månadsvis och verksamheternas kostnader och kvalitet jämförs kontinuerligt. Alla enheter arbetar systematiskt med ekonomiska åtgärder för att bibehålla eller uppnå en budget i balans. Konsulttjänster används restriktivt och med beaktande av kostnadseffektivitet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi är långsiktigt hållbar

Beskrivning

Nämndens budget ska rymmas inom givna ekonomiska ramar och resurserna ska användas effektivt för att nå uppsatta mål. Kontinuerliga ekonomiuppföljningar på enhets-, avdelnings- och nämndnivå genomförs månadsvis.

Medarbetarnas delaktighet är nödvändig för att identifiera utvecklingsområden, ta fram åtgärder och uppnå en hållbar effekt. De ska också vara delaktiga i planering och uppföljning av verksamheten och tillsammans med chefer samla och sprida goda exempel på effektiva arbetsätt.

Förväntat resultat

Nämndens budget är i balans och förvaltningen säkerställer en långsiktig stabilitet i ekonomin.

Förvaltningens chefer har god kunskap om förändringar i verksamheten och gör anpassningar inom budgetramen utifrån behov.

Prognossäkerheten är god och åtgärder vidtas vid behov.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsatta utbildningar i webinfo för att samtliga budgetansvariga som stöd i prognosarbetet	2021-01-01	2021-12-31
Samtliga budgetansvariga chefer ska under året ha genomgått ekonomiutbildning för att få rätt förutsättningar att kunna ta sitt budgetansvar.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämnden bidrar till verksamhetsmålet genom att vara en attraktiv arbetsgivare där handlingskraftiga och modiga ledare genom tydlig kommunikation och tillit skapar engagemang och en kultur som gynnar konkreta verksamhetsförbättringar och en hälsosam arbetsmiljö.

Kompetenta ledare och medarbetare skapar tillsammans en hälsosam arbetsmiljö

Betydelsen av en hälsosam arbetsmiljö har blivit ännu tydligare under pandemin. Medarbetare ska känna sig trygga när de utför sitt arbete, uppleva en bra arbetssituation och kunna rekommendera sin arbetsplats till andra. Som en följd av pandemin har kunskapen och vikten av riskbedömningar och åtgärder ökat. För att underlätta fortsatt utveckling och uppföljning inom arbetsmiljö behövs ett bättre digitalt stöd för bland annat riskbedömningar. Möjligheterna för det ses över.

Under pandemin har äldreomsorgen utsatts för stora påfrestningar och vikten av en väl fungerande äldreomsorg med god kvalitet och medarbetare med hög kompetens och stort engagemang har blivit tydlig. Förvaltning kommer under året ha extra fokus på kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen, bland annat finns förslag på en handlingsplan för legitimerad personal. Inom socialtjänstavdelningen och förskoleavdelningen fortsätter arbetet med handlingsplaner med fokus på arbetssituationen för biståndshandläggare, socialsekreterare, förskollärare och barnskötare. Sjukfrånvaron och personalörligheten påverkas av arbetssituationen och det är därför av största vikt att arbetsmiljön är god och hälsosam.

Målen för sjukfrånvaron har reviderats upp 2021 jämfört med tidigare år, detta med hänsyn tagen till hur sjukfrånvaron bedöms påverkas under året av den pågående pandemin. Fortsatt kommer förvaltningen göra en större analys av orsaker till sjukfrånvaron och arbeta för att höja frisknärvaron och arbeta med långtidssjukskrivna.

Medarbetare ska kunna känna sig trygga på sin arbetsplats och kunna utöva sitt arbete utan att bli utsatta för hot och våld. Det bedöms fortsatt finnas en underrapportering av hot och våldshändelser. Fortsatta insatser som ökar inrapportering av incidenter i incidentrapporteringssystemet (IA) är angeläget som ett led i att förbättra det förebyggande arbetet. Av inrapporterade incidenter visar analyser att hot främst rapporteras inom socialtjänstens myndighetsutövning medan faktiskt våld främst rapporteras inom utförarverksamheterna inom socialtjänst och äldreomsorg. Åtgärder så som övningar i hantering av hotfulla och våldsamma situationer samt kompetenshöjande insatser inom bemötande ska riktas till verksamheter där det bedöms vara större risk att utsättas för hot och våld. Socialtjänsten har på grund av pandemin inte kunnat genomföra fysiska övningar men har påbörjat och kommer fortsätta arbeta med en digital utbildning i hot och våld samt ett nytt arbetsmaterial för APT.

Staden centralt ser över samverkanssystemet med de fackliga organisationerna och en ny samverkansöverenskommelse kan komma att implementeras under året.

Ökad samverkan mellan HR-funktionerna i innerstadsdelarna möjliggör ett effektivare arbete där förvaltningarna dels kan utbyta erfarenheter och kunskap och dels erbjuda ett bättre stöd till chefer till exempel genom gemensamma chefsutbildningar.

Fortbildning och kunskap är viktigt. Med stöd av omställningsfonden (Sveriges kommuner och regioner) genomförs fortbildning för barnskötare och förskollärare. Utbildning genomförs utifrån identifierade behov för att höja medarbetarnas kompetens inom områdena digitala verktyg, kommunikation och språk samt förskolläraernas särskilda ansvar för att leda undervisningen.

För att säkerställa god kvalitet i verksamheterna ska påbörjad utbildning för medarbetare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning fortsätta. Utbildningen genomförs för att säkerställa att alla medarbetare har grundläggande kunskap om bland annat LSS och lågaffektivt bemötande.

Inom äldreomsorgen anställs en sakkunnig inom demens för att handleda och utbilda medarbetare i bemötande. Stjärnmärkningen (certifiering av demenskunskap) av verksamheter fortsätter. Utbildning i basala hygienrutiner fortsätter att genomföras kontinuerligt. Sjuksköterskors baskunskaper inom olika vårdområden t ex diabetes och inkontinens behöver stärkas liksom ledningsfunktioner kring hälso- och sjukvård. För att säkerställa hur personal stödjer och hjälper den enskilde ska sjukgymnaster och arbetsterapeuter få instruktörsutbildning i förflyttningsteknik.

Ledarskap

Att leda under en pandemi är extra komplext. Att kommunicera tydligt, att skapa förutsättningar för delaktighet och att tillvarata medarbetarnas initiativkraft, samtidigt som det ställs stora krav på digitalisering och flexibilitet, är en utmaning. Det kommer dock att vara avgörande förmågor i ledarskapet för verksamheternas måluppfyllelse under året.

Ledarskapsförmågan ställs på prov på alla nivåer i förvaltningen. I verksamheterna används nya arbetssätt och ny utrustning för att hantera smitta samtidigt som förvaltningens verksamheter ska fortsätta ge service av god kvalitet. Ökade krav på digitalisering och det faktum att medarbetare inom vissa verksamheter arbetar hemifrån har ställt och fortsätter ställa nya krav på organisationens chefer. Det har lett till att cheferna i högre grad än tidigare hittat innovativa lösningar genom nya arbetssätt och samarbetsformer t ex över avdelningsgränserna för att effektivisera och stödja varandra. Detta är en positiv trend som ska tas tillvara även framöver.

Ett exempel på områden som prioriteras under året är att ge chefer förutsättningar att utöva ett närvarande ledarskap. Utvecklingsarbetet fortsätter och det interna arbetet följs upp genom att lyfta fram goda exempel både inom och utanför förvaltningen.

Stadens personalpolicy går i linje med mål 5: Jämställdhet mål, 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, samt mål 10: Minskad ojämlikhet.

Nämndens verksamheter använder resurser effektivt, hållbart och innovativt

Följderna av pandemin har haft stor påverkan på verksamheterna. Flera utmaningar finns som till exempel medarbetares behov av återhämtning men också tid och resurser för att möjliggöra engagemang och verksamhetsutveckling. Påverkan har även varit positiv där flera

arbetssätt har stärkts som till exempel samverkan, kunskaper kring digitala verktyg och arbetet med riskanalyser både för medarbetare och för verksamhet. I det fortsatta arbetet är det nödvändigt med ett systematiskt kvalitetsarbete, där resultat analyseras och att chefer och medarbetare kontinuerligt arbetar med riskanalyser för att säkerställa att rätt åtgärder och aktiviteter genomförs. Parallellt med kvalitetsarbetet är det fortsatt viktigt att våga tänka nytt för att möta andra framtida utmaningar.

För att stödja skapandet av en innovativ kultur på förvaltningen finns en intern arbetsgrupp med representanter från förvaltningens olika avdelningar. Arbetsgruppen ska stödja verksamheter i innovationsarbetet samt sprida kunskap och lärdomar mellan verksamheter inom förvaltningen. Under året ska stadens nya kvalitetsutvecklingsprogram implementeras. Det nya programmet har även fokus på innovations- och digitaliseringsarbetet vilket kommer att ge fortsatt stöd i arbetet.

Under året kommer förvaltningen att gå in i det första införandet av det nya verksamhetssystemet Esset på barn och unga. Införandet av Esset är ett sätt att ta tillvara på digitaliseringen och kommer leda till effektivare arbetssätt.

Inom äldreomsorgen kan användandet av smarta lås, digital nattillsyn och digitala inköp bidra till den enskildes trygghet och självständighet. Det nya trygghetslarmet inom särskilt boende bidrar genom olika nya tekniska lösningar.

Förvaltningen kommer under 2021 delta i en studie där KI och Umeå Universitet testar en mobilapplikation för att se om den kan bidra till att minska stress och depressiva symptom hos personer som vårdat en demenssjuk närstående under minst nio månader. I appen finns en chattfunktion för att kommunicera med anhörigkonsulent, mindfulnessövningar, information om demens mm.

Under 2020 införs ett nytt digitalt system för utförarenheter, Medvind, för schemaplanering, bemanning och vikariehantering samt registrering av bland annat frånvaro och mertid.

Innovationer som kom fram under arbetet i och med pandemin inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning kommer att fortsätta utvecklas. Inom daglig verksamhet finns numer digitala aktiviteter för brukare som av olika skäl inte kan komma till den fysiska dagliga verksamheten. Genom ett samarbete med Medborgarskolan utbildas brukare och medarbetare i digitala verktyg.

Förskolan ser över möjligheten att starta upp ett bemanningsteam. Tanken med ett bemanningsteam är att det ska finnas tillsvidareanställda pedagoger som används som ersättare då ordinarie personal är frånvarande. Genom att de är utbildade och tillsvidareanställda kommer de att känna barn, personal och vårdnadshavare på ett bättre sätt än tillfälliga timvikarier.

Vid inköp av varor och tjänster avropar förvaltningen från avtal som upphandlats alternativt upphandlar i enlighet med stadens program för upphandling och inköp. Inköp av varor och tjänster görs i första hand i inköpssystemet. Avtal följs upp systematiskt enligt plan.

Arbetet med innovation och effektivisering bidrar främst till mål 9 i Agenda 2030, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, men innovationer som verktyg ska bidra till att uppfylla flera av de globala målen.

Internationella sammanhang och samverkansytor

Som en konsekvens av pandemin prioriteras kärnverksamheterna. Samverkan är mycket viktigt och i dagsläget prioriteras samverkan med akademien och Region Stockholm. Förvaltningen deltar i dagsläget inte i några internationella samverkansytor.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	82	År
 Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	1,5 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	90 %	90%	År
 Andel upphandlingar där marknaddialog har genomförts	50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
 Sjukfrånvaro	10 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	3,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31
 Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

3.2.1 Kompetenta ledare och medarbetare skapar tillsammans en hälsosam arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen arbetar systematiskt utifrån personalpolicyn för att vara en attraktiv arbetsgivare där både chefer och medarbetare har en bra arbetssituation och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Handlingskraftiga, modiga och närvarande chefer skapar genom en tydlig kommunikation och med tillit till medarbetarnas förmåga engagemang och en vilja att bidra till konkret verksamhetsutveckling. Alla verksamheter har effektiva arbetssätt och anpassas efter medborgarnas behov, budget och uppdrag.

Genom att möjliggöra och skapa forum för delaktighet, inflytande och samverkan tas kreativitet hos medarbetarna tillvara och goda exempel spridas mellan verksamheterna. Chefer och medarbetare ansvarar tillsammans för ett tillåtande och hälsosamt arbetsklimat.

Sjukfrånvaron, särskilt långtidssjukfrånvaron är fortsatt en utmaning för förvaltningen. Avdelningsspecifika handlingsplaner med fokus på förbättringar i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön upprättas och följs upp under året.

Ingen medarbetare ska utsättas för kränkande behandling, hot eller våld på sin arbetsplats. En översyn och förbättring av övergripande rutiner och ökad kunskap ska säkerställa att medarbetare som blir utsatta för hot och våld har ett långsiktigt stöd. Alla medarbetare ska ha kunskap om hur man rapporterar, förebygger och hanterar kränkningar, hot och våld i verksamheten.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där aktivt medskapande index och ledarskapsindex stiger och där medarbetarna känner delaktighet och engagemang och i högre grad kan rekommendera sin arbetsplats till andra.

Alla medarbetare ska känna sig trygga på sin arbetsplats och i sitt yrkesutövande och om någon medarbetare blivit utsatt för hot och våld ska varje medarbetare och chef veta hur de hanterar situationen. Ett långsiktigt stöd finns. Förvaltningen är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.

Personalrörligheten och sjukfrånvaron ligger på en sund nivå.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel medarbetare inom förskolan som kan rekommendera sin arbetsplats	74 %		År
Andel medarbetare inom socialtjänsten som kan rekommendera sin arbetsplats	72 %		År
Andel medarbetare inom äldreomsorgen som kan rekommendera sin arbetsplats	72 %		År
Andel medarbetare som vet var de ska vända sig om hen upplever sig utsatt för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier	95 %		År
Ledarskapsindex	82		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskola: stärka rektor i sitt uppdrag som pedagogisk ledare utifrån förtydligande i Skollagen och förskolans läroplan.	2020-01-01	2021-12-31
Förskola: tydliggöra roller och ansvar för barnskötare och förskollärare	2020-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska genomföra en analys av sjukfrånvaron. Analysen ska också göras i relation till övriga stadsdelsförvaltningar.	2021-01-11	2021-04-30
Förvaltningen ska se över möjligheten till förbättrat digitalt stöd för riskbedömningar inom det systematiska arbetsmiljöarbetet.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska undersöka möjligheten att starta ett bemanningsteam inom förskolan för att öka kontinuiteten i personalgrupperna.	2021-01-01	2021-12-31
Äldreomsorg: tydliggöra roller och ansvar för samtlig personal inom äldreomsorgen	2020-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

3.2.2 Nämndens verksamheter använder resurser effektivt, hållbart och innovativt

Beskrivning

Erfarenheterna av pandemin ska tas tillvara. Fortsatt fokus är att leverera hållbart med stockholmarnas bästa i fokus. I arbetet är det nödvändigt med ett systematiskt kvalitetsarbete, där resultat analyseras och att chefer och medarbetare kontinuerligt arbetar med riskanalyser för att säkerställa att rätt åtgärder och aktiviteter genomförs. Parallellt med kvalitetsarbetet är det fortsatt viktigt att våga tänka nytt för att möta andra framtida utmaningar.

En angelägen uppgift för varje chef är att främja innovativa miljöer där nya idéer och arbetssätt kan utvecklas. Arbetet med att ge cheferna stöd i förändringsarbete sker genom utbyte av erfarenheter och dialog både avdelningsvis och på chefsforum. Arbetet med kommunikationsplaner är fortsatt viktigt både internt och externt. Samverkan sker mellan verksamhetsområden och stadsdelsnämnder för att lära av varandra och utveckla effektiviteten. För att stödja skapandet av en innovativ kultur på förvaltningen finns en intern arbetsgrupp med representanter från förvaltningens olika avdelningar. Arbetsgruppen ska stödja verksamheter i innovationsarbetet samt sprida kunskap och lärdomar mellan verksamheter inom förvaltningen.

Digitaliserings möjligheter tas tillvara och utveckling av digital teknik och välfärdsteknik som syftar till att stärka enskildas trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet ska prioriteras. Under året ska stadens nya kvalitetsutvecklingsprogram implementeras. Det nya programmet innehåller även innovations- och digitaliseringsarbetet vilket kommer att ge fortsatt stöd i arbetet.

Arbetet med jämställdhetsintegrering fortsätter och jämställdhetsanalyser i beslutsunderlag utvecklas.

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete. Olika kunskapsunderlag analyseras och verksamheterna utvecklar kvaliteten med stöd av innovativa och effektiva lösningar.

Verksamheterna har en tillåtande miljö där engagemang och nya idéer tas tillvara. Samverkan och dialog internt och externt och utbyte av goda exempel och erfarenheter utvecklar verksamheterna. Nya arbetssätt och erfarenheter från hanteringen av pandemin tas tillvara.

Digitalisering och välfärdsteknik nyttjas.

Jämställdhetsanalyser genomförs på alla nivåer vilka bidrar till att nämndens verksamheter erbjuder likvärdig service, bemötande och fördelning av resurser för kvinnor och män, flickor och pojkar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen avvecklar lokaler utifrån ett minskat barnantal i förskolan.	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska införa ett gemensamt kostdatasystem för köken i förskolan för att underlätta arbetet för kockarna, minska matsvinnet och minska miljöpåverkan.	2021-01-01	2021-12-31
Äldreomsorg: enheternas digitala utveckling ska mätas med självskattningsverktyget LIKA.	2021-01-15	2021-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktiges förslag till driftsbudget för stadsdelsnämnden 2021 är netto 1 246,0 mnkr. Jämfört med ursprunglig budget 2020 innebär det en ökning med 38,6 mnkr (3,2 %). Jämfört med justerad budget 2020 är det en ökning med 35,2 mnkr (2,9 %). Flera av nämndens verksamheter är budgeterade efter prestationer.

I nettobudgeten finns två kommunövergripande verksamheter, hörsel förskolan och habilitering för barn med funktionsvariationer.

Kommunfullmäktige tilldelar ekonomiska medel till stadsdelsnämnderna enligt ett fördelningssystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelsområdenas befolknings- och socioekonomiska struktur samt genom schablonersättning per prestation. Det innebär att nämnden får resurser i relation till förväntat behov och inte utifrån faktiska kostnader. Nämnden kan därför behöva omfördela resurser mellan olika verksamheter utifrån de lokala förutsättningarna som råder.

Budgeten inom verksamhetsområden äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt individ och familj tilldelas myndighets-/beställarsidan som vid beslut om insatser köper beslutad insats av utförarna som kan vara antingen förvaltningens egna (interna) utförare alternativt andra förvaltningar samt privata (externa).

Det ekonomiska läget för budget 2021 förutsätter budgethållningsåtgärder inom verksamhetsområdena stöd- och service till personer med funktionsnedsättning samt ekonomiskt bistånd för att nå en budget i balans. Budgethållningsåtgärderna ska kontinuerligt följas för att säkerställa väntad effekt.

Investeringsbudgeten för 2021 är 14,9 mnkr varav 2,0 mnkr är till maskiner och inventarier och 12,9 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

Nedan följer en sammanställning av omfördelad budget 2021 per verksamhetsområde, justerad budget 2020 samt prognos efter resultatdispositioner för november 2020. Därefter en redovisning av budget per verksamhetsområde. Varje område inleds med en budgettabell för hela verksamhetsområdet. Därefter redovisas kort olika delverksamheter samt relevanta nyckeltal.

Prestationsbudgeterade verksamheter

I stadens resursfördelningssystem finns olika former av medelstildelning. För förskoleverksamhet tilldelas nämnden medel utifrån schablonbelopp per inskrivet barn. Motsvarande gäller för personer med funktionsnedsättning avseende boende, daglig verksamhet, korttidshem och korttidstillsyn. Prestationsbudgetering bygger på inskrivningstal

under året. Därför erhåller nämnden sin slutliga budget för året i slutet av år 2021. Bedömningen är att budgeten kommer att justeras ner vid årets slut, framför all på grund av färre antal barn i förskolan än vad som utgör grunden för tilldelad budget.

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Nämnd- och förvaltningsadministration	44,0	0,0	44,0	41,9	41,0
Individ- och familjeomsorg	84,1	-3,5	80,6	77,1	77,4
<i>varav socialpsykiatri</i>	21,0	-1,3	19,7	20,5	19,6
<i>varav vuxna/missbruk</i>	19,2	-1,7	17,5	17,4	16,7
<i>varav barn och ungdom</i>	43,9	-0,5	43,4	39,2	41,1
<i>Flyktningmottagande</i>	6,0	-6,0	0,0	0,0	0,0
Stadsmiljö, inkl avskrivningar & räntor	27,8	0,0	27,8	30,6	30,6
Förskoleverksamhet	310,0	-24,8	285,2	273,6	272,0
Äldreomsorg	815,8	-257,1	558,7	540,3	529,6
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	237,5	-29,7	207,8	206,4	206,1
Verksamhet för barn, kultur och fritid	8,2	0,0	8,2	12,0	10,1
Arbetsmarknadsåtgärder	4,3	-0,5	3,8	3,2	4,7
Ekonomiskt bistånd	24,4	-1,5	22,9	21,2	29,3
<i>varav handläggning</i>	6,3	0,0	6,3	10,0	11,3
Övrig verksamhet	7,0	0,0	7,0	4,5	0,0
Total drift	1 569,1	-323,1	1 246,0	1 210,8	1 200,8
<i>varav omslutningsförändringar</i>	277,6	-277,6	0		
	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Inventarier och maskiner	2,0	0,0	2,0	2,4	2,4
Stadsmiljöverksamhet	12,9	0,0	12,9	22,8	22,8
Klimat- och trygghetsinvesteringar			0		
Totalt investeringar	14,9	0,0	14,9	25,2	25,2

*Justerad budget 2020

Nämnd och förvaltningsadministration

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Nämnd och förvaltningsadministration	44,0		44,0	41,9	41,0
Summa Nämnd och förvaltningsadm	44,0	0,0	44,0	41,9	41,0
<i>varav omslutningsförändring</i>	0	0	0		

*Justerad budget 2020

Nettobudgeten för nämnd- och förvaltningsadministration uppgår till 44,0 mnkr vilket

motsvarar cirka 3,5 procent av den totala budgetramen, detta är oförändrat jämfört med föregående år.

Tilldelad budget innehåller inte några särskilda resurser för att täcka kostnader för nämnd, ledning och administrativt stöd. Det innebär att medel tas från respektive verksamhetsområde för att finansiera dessa verksamheter.

I nämnd- och förvaltningsadministration ingår kostnader för nämnd, registratur, direktör samt stödfunktioner till verksamheterna såsom IT, ekonomi, HR, lokal, reception, upphandling, kvalitetsfrågor, trygghets- och säkerhetsfrågor samt intern service.

Individ och familjeomsorg

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Socialpsykiatri	21,0	-1,3	19,7	20,5	19,6
Vuxen	19,2	-1,7	17,5	17,4	16,7
Barn och ungdom	43,9	-0,5	43,4	39,2	41,1
Flykting	6,0	-6,0	0,0	0,0	0,0
Summa	90,1	-9,5	80,6	77,1	77,4
varav omslutningsförändring	8,3	-8,3	0		

*Justerad budget 2020

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg innefattar tre delar: barn och ungdom, vuxna och socialpsykiatri, även flyktingverksamhet redovisas här. Nettobudgeten uppgår totalt till 80,6 mnkr vilket är en ökning med 3,5 mnkr (4,5 %) jämfört med 2020. En omfördelning av medel har skett inom verksamhetsområdet samt att medel är tillförda från verksamhet barn, kultur och fritid.

Barn och ungdom

Nettobudgeten för verksamhetsområdet barn- och ungdomsinsatser uppgår till 43,4 mnkr, vilket är en ökning med 4,2 mnkr (11 %) jämfört med 2020. Ökningen beror delvis på en ramförflyttning av budgetmedel år 2021 avseende medel för fältassistenter. Dessa medel ingick tidigare i ramen för verksamhetsområde barn, kultur och fritid.

Stadsdelsnämnden har ett särskilt ansvar för barns uppväxtvillkor och för skydd och stöd till barn och ungdomar i utsatta livssituationer. Verksamheten omfattar såväl preventiva som avhjälpande insatser.

Nyckeltal - Insatser - antal/ platser	Planering 2021	Utfall Nov 2020	Snitt tom Nov 2020	Planering 2020
Barn och unga				
§12-hem	0,5	0,0	0,5	1,1
HVB	2,2	4,9	2,9	1,0
Stödboende	2,0	2,6	1,6	2,2
Familjehem	11,0	11,0	14,6	17,0
Jourhem	4,0	7,9	5,1	2,8
Skyddat boende	0,5	1,0	1,7	0,3

Vuxen

Nettobudgeten för verksamhetsområdet vuxen uppgår till 17,5 mnkr vilket är en ökning med 0,1 mnkr jämfört med 2020.

Budgeten omfattar stöd till vuxna med beroendeproblematik samt personer som utsatts för våld i nära relationer. Verksamheten omfattas även av stöd till personer med komplexa vårdbehov, samsjuklighet, psykisk sjukdom.

Nyckeltal - Insatser - antal/ platser	Planering 2021	Utfall Nov 2020	Snitt tom Nov 2020	Planering 2020
Vuxna				
§12 LVM	0,8	1,0	0,3	1,3
Behandlingshem (HVB)	0,5	0,0	0,1	0,8
Stödboende (HVB)	7,8	8,9	11,9	9,9
Skyddat boende	0,6	1,0	0,8	0,2
Härbärke	3,0	7,4	3,8	2,9

Socialpsykiatri

Nettobudgeten för verksamhetsområdet socialpsykiatri uppgår till 19,7 mnkr vilket är en minskning med 0,8 mnkr jämfört med 2020. Kommunfullmäktige fastställer ersättningarna inom kundvalssystemet. Ersättningen till utförarna 2021 inom socialpsykiatrin ökar med ca 4 procent jämfört med 2020.

Nyckeltal - Insatser - antal/ platser	Planering 2021	Utfall Nov 2020	Snitt tom Nov 2020	Planering 2020
Socialpsykiatri				
Gruppboende	4,0	5,0	4,0	3,0
Stödboende	8,0	9,0	9,0	9,0
HVB	5,5	6,0	7,0	7,0

Flyktningmottagande

Kostnaderna för placeringar beräknas täckas av schablonersättningarna från Migrationsverket, kostnaderna för handläggning täcks av generalschablon. För år 2021 beräknas 12 ensamkommande barn vara placerade att jämföras med 14 barn i november 2020.

Nyckeltal - Insatser - antal/ platser	Planering 2021	Utfall Nov 2020	Snitt tom Nov 2020	Planering 2020
EKB - Ensamkommande barn				
Totalt antal personer	12	14	23	29

Stadsmiljö

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Drift	13,8		13,8	15,9	15,9
Avskrivningar	13,6		13,6	13,7	13,7
Internräntor	0,4		0,4	1,0	1,0

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Summa	27,8	0,0	27,8	30,6	30,6
<i>varav omslutningsförändring</i>			0		

*Justerad budget 2020

Nettobudgeten för stadsmiljöverksamhet inklusive avskrivningar och internränta uppgår till 27,8 mnkr, vilket är en minskning med 2,8 mnkr (9,2 %) jämfört med justerad budget 2020. Beräknade avskrivningar och internräntor om 14,0 mnkr ingår i driftbudgeten. Budgeten ska finansiera kostnader för skötsel och underhåll, vinterväghållning samt renhållning av parker, naturområden, strandbad och parkvägar.

Förskoleverksamhet

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Förskoleverksamhet	310,0	-24,8	285,2	273,6	272,0
Summa	310,0	-24,8	285,2	273,6	272,0
<i>varav omslutningsförändring</i>			0		

*Justerad budget 2020

Nettobudgeten för förskoleverksamheten uppgår till 285,2 mnkr, vilket är en ökning mot justerad budget 2020 om 11,6 mnkr. Budgeten baseras på antalet inskrivna barn vid avläsningen 31 mars 2020. Slutlig justering av budget 2021 kommer att göras utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2021. Bedömningen är att budgeten kommer att justeras ner vid årets slut på grund av färre antal barn i förskolan än vad som utgör grunden för 2021 års tilldelade budget.

Förskoleschablonen har höjts med 1,5 % jämfört med 2020. Höjning motsvarar 3,9 mnkr utifrån verksamhetens beräknade antal barn (1 775) år 2021. Pengen per barn i förskola utgår till enheterna med 81,0 % av schablonen vilket är en ökning med 1 % jämfört med föregående år. Ökningen motsvarar ca 2,7 mnkr för verksamhetens antal beräknade antal barn 2021. Förskolepengen ska finansiera alla kostnader förutom lokalkostnader, förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration, medel för barn i behov av särskilt stöd samt socioekonomiskt tilläggsbelopp. I budgeten för förskola är medel avsatta till barn i behov av särskilt stöd.

Stadsdelsnämnden ansvarar för totalt 29 förskolor fördelat på fem förskole enheter. I verksamhetsområdet ingår också insatser till barn i behov av särskilt stöd och öppen förskola. År 2020 var det ett genomsnittligt antal barn ca 1 853 inskrivna i de kommunala förskolorna (utfall jan-nov) för år 2021 beräknas antalet inskrivna barn uppgå till cirka 1 775.

Nyckeltal - Antal	Planering 2021	Utfall Nov 2020	Snitt tom Nov 2020	Planering 2020
Små barn	976	1 061	961	938
Stora barn	799	677	892	907
Summa	1 775	1 738	1 853	1 845

Äldreomsorg

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Äldreomsorg	815,8	-257,1	558,7	540,3	
Summa	815,8	-257,1	558,7	540,3	529,6
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>240,0</i>	<i>-240,0</i>	<i>0</i>		

*Justerad budget 2020

Nettobudgeten för verksamhetsområdet äldreomsorg uppgår till 558,7 mnkr vilket är en ökning med 18,4 mnkr (3,4 %) jämfört med justerad budget för 2020. Ökningen beror främst en prognostiserad ökning av antalet äldre över 85 år (Sweco).

Enligt beslut i kommunfullmäktige är ersättningarna 2021 uppräknade med 3 procent för vård- och omsorgsboenden, 4,5 procent för hemtjänst samt med 2,7 procent för dagverksamhet, ledsagning och avlösning.

Äldreomsorgen ger insatser till personer 65 år och äldre utifrån beslut om bistånd. Verksamheten erbjuder även förebyggande insatser i form av en öppen mötesplats för äldre, äldreкураторer, dietist, anhörigkonsulent, stöd genom sjuksköterska sakkunnig inom demens samt via insatsen tryggt mottagande i hemmet.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om medel för tryggt mottagande i hemmet om 4,8 mnkr. Se mer under rubriken Budgetjusteringar.

Nyckeltal - Antal personer/platser	Planering 2021	Utfall Nov 2020	Snitt tom Nov 2020	Planering 2020
Vård- och omsorgsplatser	415	389	403	402
Servicehus	78	69	81	80
Dagverksamhet	71	52	58	58
Hemtjänst	932	886	908	907

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	237,5	-29,7	207,8	206,4	
Summa	237,5	-29,7	207,8	206,4	206,1
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>28,4</i>	<i>-28,4</i>	<i>0</i>		

*Justerad budget 2020

Nettobudgeten för verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppgår till 207,8 mnkr vilket är en ökning med 1,4 mnkr (0,7 %) jämfört med justerad budget för år 2020. Medel från verksamhetsområde äldre har omfördelats till verksamhetsområde stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Verksamheten omfattar insatser för personer med funktionsnedsättning i åldern 0-64 år.

Den tilldelade budgetramen består primärt av en preliminär tilldelning av schablonersättningar för nivåbestämda LSS-beslut samt ett fast anslag om 37,7 mnkr som ökat

med 1,1 mnkr (3,1 %) jämfört med föregående år. Den slutliga tilldelningen av schablonersättningar kommer att fastställas under hösten 2021 baserat på antal aktuella insatser och nivåer i slutet av augusti.

Ersättningarna inom LSS utförarverksamheterna är uppräknade med 2,8 procent.

I budget för 2021 ingår budgethållningsåtgärder främst i form av fortsatt kontinuerlig översyn av användandet av fasta anslaget samt av omförhandlingar av placeringar utanför ramavtalet (LOV). Verksamheten har i november 2020 ca 21 insatser utanför ramavtalet till ett pris som överstiger LOV-priset.

Nyckeltal - Antal personer/platser	Planering 2021	Utfall Nov 2020	Snitt tom Nov 2020	Planering 2020
Vuxenboende SoL	10	9	10	10
Hemtjänst SoL	90	91	90	90
Vuxenboende LSS	94	95	94	94
Barnboende LSS	2	2	2	2
Daglig verksamhet	164	165	158	159
Kostnader för resor tkr/månad	775	700	570	583

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
BKF	8,2	0,0	8,2	12,0	10,1
Summa	8,2	0,0	8,2	12,0	10,1
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>		

*Justerad budget 2020

Nettobudgeten för verksamhetsområdet barn, kultur- och fritidsverksamhet uppgår till 8,2 mnkr, vilket är en minskning med 3,8 mnkr jämfört med 2020. Minskningen beror framförallt på att medel för fältassistenter och öppen förskola är flyttad till verksamhet individ och familjeomsorg respektive förskola.

Här budgeteras framförallt fritidsverksamhet, parklekar, kultur- och föreningsverksamhet, konsumentvägledning nationaldagsfirandet samt kolloverksamhet.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Ekonomiskt bistånd	18,1	-1,5	16,6	11,2	18,0
Ekonomiskt bistånd handläggning	6,3	0,0	6,3	10,0	11,3
Arbetsmarknadsåtgärder	4,3	-0,5	3,8	3,2	4,7
Summa	28,7	-2,0	26,7	24,4	34,0
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>0,9</i>	<i>-0,9</i>	<i>0,0</i>		

*Justerad budget 2020

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Ekonomiskt bistånd inkl handläggning	24,4	-1,5	22,9	21,2	29,3
Ekonomiskt bistånd handläggning					
Arbetsmarknadsåtgärder	4,3	-0,5	3,8	3,2	4,7
Summa	28,7	-2,0	26,7	24,4	34,0
varav omslutningsförändring	0,9	-0,9	0,0		

*Justerad budget 2020

Ekonomiskt bistånd

Nettobudgeten för ekonomiskt bistånd uppgår till 22,9 mnkr inklusive kostnader för handläggning, vilket är en ökning med 1,7 mnkr (8 %) jämfört med 2020.

Budgeten för ekonomiskt bistånd ger utrymme för cirka 125 bidragshushåll med ett genomsnittligt medelbidrag om 10 000 kr. Under januari till oktober 2020 fick i snitt 183 hushåll bidrag.

Uppdraget inom ekonomiskt bistånd är att arbeta för att personer som ansöker om ekonomiskt bistånd får bästa möjliga information, stöd och hjälp för att bli självförsörjande. Under tiden provas rätten till ekonomiskt bistånd.

I budgeten ingår budgethållningsåtgärder.

Arbetsmarknadsåtgärder

Nettobudgeten uppgår totalt till 3,8 mnkr vilket är en ökning om 0,6 mnkr (19 %) jämfört med 2020. Förvaltningens insatser inom arbetsmarknad är OSA, Stockholmsjobb och feriearbetare.

Anslaget för arbetsmarknadsåtgärder ska täcka kostnaderna för feriejobb för ungdomar, offentligt skyddat arbete (OSA) samt kommunala visstidsanställningar (arbetsträning/arbetsprövning).

Tilldelad budget för feriearbeten 2021 medger kostnader för sammanlagt ca 130 feriearbetande ungdomar.

Övrig verksamhet

För att förebygga osäkerheter kopplade till kostnadsutveckling inom några av nämndens olika verksamhetsområden, påverkan av konjunktur under året samt oförutsedda händelser avsätts en reserv om totalt 7,0 mnkr.

Investeringar

En investering är, enligt stadens anvisningar, en anskaffning av en anläggningstillgång med ett värde över ett basbelopp och ett bestående värde i tre år eller mera. Driftbudgeten belastas sedan, i sedvanlig ordning som vid alla investeringar, med kapitalkostnader under anläggningstillgångens beräknade livslängd.

Budget 2021 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2021 Netto	VP 2020* Netto	Prognos Nov 2020
Inventarier och maskiner	2,0		2,0	2,4	2,4
Stadsmiljöverksamhet	12,9		12,9	22,8	22,8
Summa	14,9	0,0	14,9	25,2	25,2
<i>varav omslutningsförändring</i>			0,0		

*Justerad budget 2020

De sammanlagda investeringarna för år 2021 uppgår till 14,9 mnkr.

Maskiner och inventarier

Förvaltningen har tilldelats en budget för investeringar av maskiner och inventarier om 2,0 mnkr.

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2021 tilldelats 12,9 mnkr för investeringar och reinvesteringar i parker och grönområden. Dessa medel fördelas på följande objekt:

Mnkr	Budget 2021	Beskrivning
Centrala medel		
Signalparken	1,5	Färdigställande av lekplatsförnyelse.
Rålambshovsparken	1,0	Upprustning entréområden, samt mindre reinvesteringar.
Rinmangården	3,0	Förnyelse trappor, gångvägar vegetation, parkmöbler.
Polishusparken	1,0	Projektering inför upprustning.
Nycklade medel		
Norr Mälarstrands parkstråk	0,45	Garantiskötsel och komplettering av planteringar.
Rålambshovsparken*	0,3	Projektering av entréområden. Färdigställande av dagvatten- och skyfallsarbeten.*
Tora Dahls park	0,8	Färdigställande av parkupprustning.
Signalparken	1,4	Färdigställande av lekplatsförnyelse.
Kristinebergs slottspark	0,3	Renovering av gräsmatta.
Karlbergskanalen	1,5	Utredning av stabilitet och möjliga förbättringar av promenadstråk, förprojektering.
Fredhällsparken	0,7	Renovering avlopp plaskdamm.
Kristinebergsparken	0,6	Planering och projektering för förnyelse av lekplats.
Västra och östra Kungsholmen	0,1	Oförutsedda utgifter, trappor, murar, lekplatser, stränder, bad.
Fredhäll och Marieberg	0,1	Oförutsedda utgifter, trappor, murar, lekplatser, stränder, bad.
Lilla och Stora Essingen	0,15	Oförutsedda utgifter, trappor, murar, lekplatser, stränder, bad. Planering för utegym på Stora Essingen.
Totalt	12,9	
<i>*Projektet finansieras även av statliga medel genom Boverkets projekt Grönare städer.</i>		

Resultatenheter

I samband med verksamhetsplanen ska nämnden ange vilka enheter som ska vara resultatenheter. Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatenheterna får ha ett överskott om maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget. En förutsättning är att resultatenheten uppfyllt sina åtaganden.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anmäler följande resultatenheter 2021, vilket är en utökning med två enheter, Fridhemmets servicehus och S:t Eriks förskoleenhet.

Förskoleverksamhet

- S:t Eriks förskoleenhet
- Kungsholmen södra förskoleenhet
- S:t Görans förskoleenhet
- Hornsbergs förskoleenhet
- Marieberg och Essinge förskoleenhet

Äldreomsorg

- Pilträdet servicehus
- Fridhemmets servicehus

Individ och familjeomsorg/ Socialpsykiatri

- Socialpsykiatri utförare

Omsorg om funktionshindrade

- Kungsholmens dagliga verksamhet

Budgetjusteringar

Drift

Budgetjusteringar drift	Mnkr
Tryggt mottagande i hemmet	4,8
Summa	4,8

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjusteringar om totalt 4,8 mnkr enligt ovan tabell.

För att ge de äldre en tryggare hemgång från sjukhus till ordinärt boende finns inom beställarenheten arbetsgruppen Tryggt mottagande. Arbetet bedrivs i samverkan med Norrmalms stadsdelsförvaltning. Totalt sju undersköterskor är anställda för att vara en bro mellan primärvården, hemtjänsten och primärvårdsrehabiliteringen för att skapa trygghet de första 14 dagarna efter hemgång. Arbetsättet startade som ett projekt 2016 och har fortsatt under 2020. För 2020 erhöll nämnden särskilda budgetmedel. Förvaltningen föreslår att

nämnden hos kommunstyrelsen ansöker om 4,8 mnkr för att Tryggt mottagande ska kunna fortsätta under 2021.

Investering

Budgetjusteringar investeringar	Mnkr
Klimatinvestering i miljösarta sorteringskorgar	0,2
Trygghetsinvesteringar för belysning kring Love Almqvist väg	0,7
Trygghetsinvesteringar - Utveckling av St Göransparkens stadsodling	0,1
Summa	1,0

Stadsdelsnämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om budgetjustering för klimatinvesteringar samt trygghetsmedel om 1,0 mnkr enligt ovan tabell samt bilagor.

Omslutningsförändringar

I kommunfullmäktiges budget har endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet tilldelats. Vid försäljning av verksamhet till andra stadsdelar och kommuner ökar nämnden sin omslutning på kostnads- och intäktssidan. Dessutom återsöker nämnden ersättning för kostnader avseende ensamkommande flyktingbarn, hyresintäkter, LASS-intäkter från Försäkringskassan samt genom tilldelning av bland annat externa projektmedel. Detta är inte beaktat i kommunfullmäktiges budgetram utan tas upp i verksamhetsplanen och redovisas till kommunstyrelsen. Nettot av omslutningsförändringarna är alltid noll. Nämndens kostnader och intäkter beräknas öka med 277,6 enligt tabell nedan.

Ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Nämnd- och förvaltningsadministration			0
Individ- och familjeomsorg	2,3	-2,3	0
varav Barn och ungdom			0
varav Vuxen	1,0	-1,0	0
varav Socialpsykiatri	1,3	-1,3	0
Flyktingmottagande	6,0	-6,0	0
Stadsmiljöverksamhet			0
Förskola			0
Äldreomsorg	240,0	-240,0	0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	28,4	-28,4	0
Verksamhet för barn, kultur och fritid			0
Arbetsmarknadsåtgärder			0
Ekonomiskt bistånd	0,9	-0,9	0
Summa	277,6	-277,6	0,0

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Agenda 2030 och de globala målen syftar till att skapa en hållbar utveckling. Staden har en stor del av ansvaret för genomförandet av de globala målen, genom att flera av grunduppdragen är direkt eller indirekt kopplade till specifika delmål i agendan. Målen om en hållbar social, ekonomisk och miljömässig utveckling ligger i linje med stadens vision och budget. Under kommande år avser förvaltningen systematisera sitt arbete inom Agenda 2030 och kommer då att analysera vilka befintliga samarbeten som behöver utvecklas och inventera vilka behov av ytterligare samverkan som behövs för att stärka arbetet.

Under året har en aktivitet kopplat till samverkan över verksamhetsmålet skapats för att utforska relationen mellan målen miljö och klimat, och Agenda 2030, mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa och välbefinnande, mål 5: Jämställdhet, mål 10: Minskad ojämlikhet och mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen.

Mål 17 i agendan handlar om genomförande och partnerskap och här finns flera goda exempel i verksamhetsplanen, bland annat arbetet med att skapa trygga och attraktiva närmiljöer i form av platssamverkan. Under året kommer kulturförvaltningen bjudas in till samverkan, utöver trafikkontoret, näringsliv, polis och civilsamhället. Kulturförvaltningen kan bidra med ytterligare en dimension till samverkan och utveckling.

På grund av den rådande pandemisituationen kunde inte alla åtaganden i verksamhetsplanen för 2020 genomföras till fullo och därför överförs mycket av detta till 2021. Ett exempel på det är den arbetsgrupp som skapats för att stödja verksamheternas innovationsskapande. För att till fullo nå målen i Agendan behövs förmåga att tänka nytt och bjuda in till samverkan i nya konstellationer. Tillsammans skapar vi en större innovationskapacitet.

Systematiskt kvalitetsarbete

Att främja innovativa miljöer där nya produkter, tjänster och arbetssätt kan utvecklas och kvaliteten förbättras är en angelägen uppgift för varje chef och en viktig del i kvalitetsarbetet. I VP 2020 skrevs om att verksamheterna tydligare behövde skapa förutsättningar för att skapa innovativa och utvecklingsinriktade miljöer. För detta krävs ett tillitsbaserat ledarskap, en struktur och systematik för att fånga upp idéer och en kultur som uppmuntrar idéer, vågar testa och vågar göra fel. Pandemin har satt alla verksamheter på prov. Organisationer, omställningar av resurser och arbetssätt har förändrats i snabb takt. Verksamheterna är innovativa och utvecklingsinriktade. För 2021 behövs fortsatt ett tillitsbaserat och närvarande ledarskap samt en struktur och systematik för att fånga upp alla goda idéer och erfarenheter.

Samverkan har stärkts både internt och extern under pandemin. Denna ska fortsätta att utvecklas. Samverkan leder till en öppnare dialog, skapar tillit och att dela lärdomar och ge stöd är något som gagnar båda parter. Externt har förvaltningen har en god samverkan med akademien, näringslivet och civilsamhället vilket beskrivits i verksamhetsplanen, främst i inledningen, men även under mål 1.2 och 2.2.

På grund av pandemin genomfördes inte all planerad uppföljning eller systematiskt arbete

med internkontroll under 2020. Detta kommer att tas igen under 2021. En stor del av kvalitetsarbetet under 2020 fokuserade istället på olika typer av riskanalyser kopplat till både verksamhet och medarbetare samt uppföljning av följsamhet till basala hygienrutiner. Det arbetet kommer att fortsätta så länge behov kvarstår.

Inom äldreomsorgen säkerställs kvalitet genom en systematisk och bred uppföljning på såväl individ- som avtalsnivå. Likvärdig kvalitetsuppföljning genomförs oavsett om verksamheten drivs i egen regi eller av entreprenör. Den stadsgemensamma uppföljningen kommer 2021 att genomföras inom vård- och omsorgsboende. Som nämnts ovan genomfördes inte all planerad uppföljning av hemtjänstutförare 2020. Viss kompletterande uppföljning av hemtjänsten kommer att genomföras.

Inom förskolan läggs stor vikt på likvärdighet och hög kvalitet. Under året kommer förvaltningen att genomföra verksamhetsbesök och kvalitetsdialoger på förskolor med lägre resultat för att bidra till styrning mot en ökad likvärdighet.

Avtalsuppföljning för utförarenheter inom funktionsnedsättning fortsätter 2021. Även i år kommer ett stort fokus att ligga på riskbedömningar och följsamhet till basala hygienrutiner. Barnrättsperspektivet är ett annat viktigt område inom socialtjänsten och kollegiala granskningar inom verksamhetsområdets myndighetsutövning genomförs.

Avtalsuppföljningen av parkdriftsentreprenören utvecklas i samband med att förvaltningen under 2021 övergår till ett nytt system för uppföljning och dialog. Systemet är gemensamt för hela staden. Under 2021 kommer förvaltningen också inleda arbetet med att mer systematiskt utvärdera investeringsprojekten.

Hinder och eventuella målkonflikter i kvalitetsutvecklingsarbetet

Digitaliseringen ger stora möjligheter till effektivisering. Under året har exempelvis ett digitalt signeringsverktyg för läkemedelshantering implementerats inom särskilda boenden. Processen har tagit tid, från den första idén till ett faktiskt genomförande och implementering. När processerna tar lång tid kan det ses som ett tidskrävande hinder för nytänkande. En god kvalitet i utveckling av digitalisering och välfärdsteknik medför höga krav på säkerhet och integritet.

Det är viktigt att fånga upp idéerna och samtidigt arbeta för att kunna realisera dem. Förståelse för, och kunskap om, informationssäkerhet behövs från alla berörda. Kunskapen behövs hos den som upphandlar, den som tillhandahåller och den som använder produkterna och, inte minst, hos den som ansvarar för verksamheterna.

Hantering av synpunkter och klagomål

Att fånga upp medborgarnas och brukarnas synpunkter är en viktig del i utvecklingsarbetet. Hantering av synpunkter sker enligt förvaltningens rutin som uppdaterades under 2020. Synpunkter diarieförs och hanteras inom berörd enhet och i dialog med den klagande. Brukares, vårdnadshavares, anhörigas, och allmänhetens synpunkter och klagomål är viktiga och ska tas tillvara. Det är i dialog och samråd som utveckling av förvaltningens olika verksamheter sker.

Erfarenheter av synpunkter tas tillvara i förbättringsarbetet och utgångspunkten är att identifiera och åtgärda strukturella brister och brister i verksamhetens rutiner med syfte att utveckla och säkerställa en god kvalitet. Parkmiljöavdelningen fortsätter att utveckla analysen

av inkomna synpunkter för att identifiera behov av åtgärder. Analysen jämförs med den egna uppföljningen och kontrollen av parkskötseln för att få en tydligare helhetsbild, som ett komplement till stadens medborgarundersökning.

Under sommaren, då besökstrycket är som störst, inkommer ett ökat antal synpunkter på stadsdelsområdets parker och grönområden. Landskapsarkitektstudenter tas in som extra resurs för hantering.

Incidentrapportering

För att säkerställa en god kvalitet och att arbeta med förbättringar är det väsentligt att avvikelser och incidenter hanteras och åtgärdas säkert och skyndsamt. Förvaltningen har rutiner och olika system för att hantera olika typer av incidenter. Det handlar bland annat om:

- avvikelser enligt socialtjänsten,
- rapportering av Lex Sarah,
- risk för vårdskada enligt hälso-och sjukvårdslagen,
- rapportering av incidenter avseende människa, miljö och egendom,
- rapportering av personuppgiftsincidenter, samt
- rapportering av incidenter kopplade till NIS-direktivet

Kunskap, rutiner, rapportering och hantering av incidenter följs upp löpande under året.